

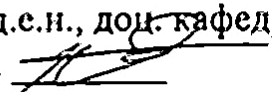
Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

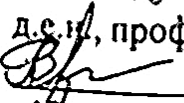
Бакалаврська кваліфікаційна робота на тему:

УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ
(НА ПРИКЛАДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВІННИЦЬКИЙ КРУПОЗАВОД»)

Виконав: здобувач 4 курсу, групи П-216
076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»
Жук В. П. 

Керівник: д.е.н., проф. каф. ПЛМ
Боковець В.В. 
«10» червня 2025 р.

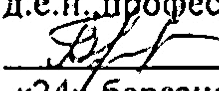
Рецензент: д.е.н., доц. кафедри ФІМ
Зянько В. В. 
«12 » червня 2025 р.

Допущено до захисту
в.о. завідувача кафедри ПЛМ
д.е.н., проф.
 Боковець В.В.
«10» червня 2025 р.

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність – 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. завідувача кафедри ПЛМ
д.е.н., професор Боковець В.В.


«24» березня 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ

Жук Віталію Петровичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1.Тема роботи: Удосконалення комплексної системи управління якістю продукції (на прикладі ТОВ «Вінницький крупозавод»)

керівник роботи: Боковець Вікторія Вікторівна, д.е.н., професор, в.о. зав. каф. ПЛМ

затверджені наказом ВНТУ від «20» березня 2025 року №97

2.Строк подання роботи: 04.06.2025 р.

3.Вихідні дані до роботи: наукові дослідження, офіційні статистичні дані, законодавчо-нормативні акти, фінансова звітність ТОВ «Вінницький крупозавод»

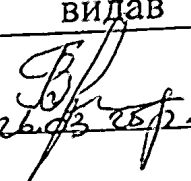
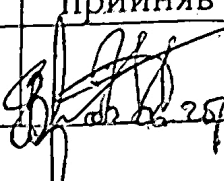
4.Зміст текстової частини:

- 1 Теоретичні аспекти комплексної системи управління якістю продукції;
- 2 Оцінка рівня комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод»;
- 3 Удосконалення комплексної системи управління якістю продукції та аналіз її ефективності на ТОВ «Вінницький крупозавод».

5.Перелік ілюстративного матеріалу: Рисунок 1 - Структурна схема менеджменту якості; Рисунок 2- Сукупність нормативно - технічної документації для управління якістю продукції; Рисунок 3 - Модель системи управління якістю, в основу якої покладено процес; Рисунок 4- Організаційна структура управління ТОВ «Вінницький крупозавод»; Рисунок 5 - «Петля якості» ТОВ «Вінницький крупозавод»; Рисунок 6 - Організаційні фактори

ефективного функціонування КС УАП на досліджуваному підприємстві
Таблиця 1 - Класифікація показників якості продукції; Таблиця 2 -
Класифікація та характеристика класичних методів та моделей управління
якістю продукції; Таблиця 3- Динаміка фінансово-економічних показників
ТОВ «Вінницький крупозавод» в 2022 - 2024 рр.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Спеціальна частина	Боковець В.В., в.о. зав. каф. ПЛМ	 26.03.2025 р.	 26.03.2025 р.

7. Дата видачі завдання «24» березня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1	Формування та затвердження теми бакалаврської кваліфікаційної роботи (БКР)	24.03.2025 р.	Викон
2	Виконання спеціальної частини БКР. Перший рубіжний контроль виконання БКР (1-й розділ БКР)	05.05.2025 р.	Викон
3	Виконання спеціальної частини БКР. Другий рубіжний контроль виконання БКР (2-й розділ БКР)	26.05.2025 р.	Викон
4	Виконання спеціальної частини БКР. Третій рубіжний контроль виконання БКР (3-й розділ БКР)	04.06.2025 р.	Викон
5	Нормоконтроль. Попередній захист БКР	09.06.2025р.	Викон
6	Рецензування БКР	12.06.2025 р.	Викон
7	Захист БКР	18.06.2025 р.	Викон

Здобувач

Керівник роботи




Жук В.П.

Боковець В.В.

АНОТАЦІЯ

Жук В.П. Бакалаврська кваліфікаційна робота на тему: «Удосконалення комплексної системи управління якістю продукції (на прикладі ТОВ «Вінницький крупозавод»)».

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

У першому розділі розглядаються теоретичні та методологічні аспекти теми: основні поняття та показники якості продукції, сутність комплексної системи управління якістю продукції, також запропонована методика управління комплексною системою якості продукції.

Другий розділ роботи присвячений організаційно – економічній характеристиці досліджуваного підприємства та проведенню аналізу стану комплексної системи управління якістю продукції. Третій розділ роботи містить рекомендації по удосконаленню діючої системи управління якістю на підприємстві.

Ключові слова: якість продукції, показник якості, поліпшення якості, менеджмент якості, комплексна менеджменту якості.

THE SUMMARY

Zhuk V.P. Bachelor's qualification work on the topic: "Improvement of a comprehensive product quality management system (on the example of LLC "Vinnytsia Krupozavod")".

Work consists of entry, three sections, conclusions and suggestions, list of the used literature and additions.

The first section examines the theoretical and methodological aspects of the topic: basic concepts and indicators of product quality, the essence of a comprehensive product quality management system, and a methodology for managing a comprehensive product quality system is also proposed.

The second section of the work is devoted to the organizational and economic characteristics of the studied enterprise and the analysis of the state of the comprehensive product quality management system. The third section of the work contains recommendations for improving the existing quality management system at the enterprise.

Keywords: product quality, quality indicator, quality improvement, quality management, comprehensive quality management.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ.....	5
1.1 Основні поняття та показники якості продукції.....	5
1.2 Нормативно – правове забезпечення управління якістю продукції.....	13
1.3 Методологічні основи управління комплексною системою якості продукції.....	21
2 ОЦІНКА РІВНЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКОСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ КРУПОЗАВОД».....	25
2.1 Організаційно–економічна та управлінська характеристика ТОВ «Вінницький крупозавод».....	25
2.2 Аналіз показників якості продукції та оцінка рівня комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод».....	37
2.3 Обґрунтування необхідності удосконалення комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод».....	47
3 УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ТА АНАЛІЗ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НА ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ КРУПОЗАВОД».....	50
3.1 Шляхи удосконалення комплексної системи управління якістю продукції.....	50
3.2 Розробка моделі комплексної системи управління якістю продукції для ТОВ «Вінницький крупозавод».....	59
3.3 Аналіз ефективності удосконаленої комплексної системи управління якістю продукції.....	61
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	70
ДОДАТКИ.....	74
Додаток А (обов'язковий) Протокол перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових запозичень.....	75
Додаток Б (довідковий) Фінансова звітність ТОВ «Вінницький крупозавод» за 2022-2024 рр.....	76
Додаток В (обов'язковий) Ілюстративна частина БКР.....	94

ВСТУП

В сучасних умовах успіх кожного конкретного товаровиробника оцінюється за рівнем ефективності виробництва, обумовленої в першу чергу ступенем задоволення потреб суспільства з найменшими витратами. При цьому в даний час визначальною характеристикою, яка формує суспільні потреби, стає якість продукції. Це пов'язано з тим, що якість продукції в умовах конкуренції є головним стимулом придбання продукції, одним з факторів її конкурентоспроможності.

Належний рівень якості продукції, що випускається характеризує собою ступінь технічної і організаційної досконалості підприємства, а також здатність його колективу створювати високоякісну, конкурентоспроможну продукцію.

Актуальність теми полягає у тому, що рівень якості продукції динамічний, він змінюється з розвитком продуктивних сил суспільства під впливом науково – технічного прогресу. Тому підприємствам необхідно забезпечувати належний рівень якості продукції, що можливо зробити за ефективного функціонування комплексної системи управління якістю продукції, яка повинна бути дієвою системою заходів, методів та засобів за допомогою яких цілеспрямовано встановлюється, забезпечується та підтримується необхідний рівень якості на усіх етапах життєвого циклу продукції.

Метою роботи є удосконалення комплексної системи управління якістю продукції.

У відповідності до теми, мети, об'єкту та предмету поставлені наступні **завдання:**

- розкрити теоретичні та методологічні аспекти функціонування комплексної системи менеджменту якості;
- надати критичний огляд нормативно-правового забезпечення управління якістю продукції;

- здійснити аналіз показників якості продукції ТОВ «Вінницький крупозавод»;
- дослідити рівень комплексної системи управління якістю продукції на даному підприємстві;
- обґрунтувати необхідність удосконалення комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод»;
- запропонувати шляхи удосконалення діючої системи управління якістю на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження КС УЯП на ТОВ «Вінницький крупозавод».

Предметом дослідження бакалаврської кваліфікаційної роботи є стан діючої системи управління якістю продукції на підприємстві.

Інформаційне забезпечення і період дослідження: статут підприємства, баланси підприємства, звіти про фінансові результати (дана інформація бралась за 2022, 2023, 2024 роки). Також при написанні роботи використано протокол лабораторних випробувань, посвідчення про якість крупи та сертифікат відповідності підприємства.

Методи дослідження: статистичний, графічний, спостереження, опитування, порівняльний.

Практична цінність роботи полягає у впровадженні та застосуванні моделі комплексної системи управління якістю продукції та запропонованих методів управління якістю продукції.

Апробація наукових досліджень. Стаття на тему «Управління якістю продукції в сучасних умовах», яка була представлена на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції: «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи» (Вінниця, ВНТУ, 2025 р.).

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ

1.1 Основні поняття та показники якості продукції

У сучасних реаліях стратегічний підхід до ведення бізнесу ґрунтується на розумінні того, що якість є найефективнішим засобом задоволення запитів споживачів. Важливу роль у розвитку суспільного виробництва відіграє саме якість вироблених підприємством матеріальних цінностей.

Якість продукції розглядається як сукупність її властивостей, що здатні задовольнити потреби покупців. Продукт вважається якісним, якщо він відповідає стандартам і технічним вимогам, а також повністю задовольняє потреби споживачів. Чим вищий рівень якості, тим повніше задовольняються запити клієнтів, що сприяє більш ефективному вирішенню соціально-економічних завдань розвитку суспільства. У додатку А наведено визначення та пояснення термінів у сфері якості [28].

До ключових факторів, які визначають рівень якості продукції, належать:

- можливість підприємств швидко впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу;
- дослідження та врахування ринкових вимог;
- активне залучення людських ресурсів через навчання, регулярне підвищення кваліфікації, а також систему матеріальної і нематеріальної мотивації персоналу [14].

Підвищення якості продукції має суттєве значення, оскільки низький рівень якості може призвести до негативних економічних, соціальних і екологічних наслідків.

Економічні наслідки включають втрати матеріальних і трудових ресурсів, що витрачаються на виробництво, транспортування та зберігання неякісної продукції, додаткові витрати на ремонт обладнання, а також збитки в інфраструктурі виробництва.

Соціальні наслідки проявляються в уповільненні темпів зростання добробуту населення, зниженні престижу вітчизняних товарів, а також зменшенні прибутків підприємств.

Екологічні наслідки включають додаткові витрати на очищення земельних ресурсів, води та повітря, оздоровлення населення, а також втрати продуктивності сільськогосподарського виробництва через погіршення екологічної ситуації [16].

Якість продукції залежить від багатьох факторів на всіх основних етапах її життєвого циклу:

- при проектуванні;
- у процесі виробництва;
- у процесі експлуатації.

На етапі проектування до ключових факторів належать: детальне маркетингове вивчення майбутніх виробів, ретельна передпроектна розробка продукції, техніко-екологічне обґрунтування її характеристик та експлуатаційних властивостей, застосування стандартизованих матеріалів, уніфікованих деталей і вузлів, а також оптимізація витрат палива та мастильних матеріалів на одиницю продукції [25].

Під час виробництва основними чинниками є: рівень технічного оновлення і модернізації підприємства, всебічна автоматизація та механізація виробничих процесів, стандартизація і уніфікація, а також ефективний вхідний контроль якості сировини і матеріалів.

На стадії експлуатації важливими факторами виступають: суворе дотримання режимів роботи, визначених технічною документацією, і максимально можливе завантаження обладнання з урахуванням його номінальної потужності.

Здатність товару або послуги задовольняти передбачені або встановлені потреби споживачів оцінюється за допомогою спеціальних показників якості. Показник якості — це кількісна характеристика однієї або декількох

властивостей продукції у процесі її створення, використання чи споживання [29].

Показник, що відноситься до однієї властивості продукції, називається одиничним показником якості, а якщо він включає декілька властивостей — комплексним показником.

Інтегральним показником якості є комплексна характеристика, яка відображає співвідношення загального корисного ефекту від експлуатації або споживання продукції до загальних витрат, пов'язаних із її виробництвом і використанням.

Визначальним показником якості є такий, що характеризує конкретну властивість або групу властивостей продукції, за якими здійснюється її оцінка. Якщо комплексний показник охоплює всі основні властивості, його вважають узагальненим, а якщо лише певну групу — груповим.

Індекс якості продукції — це комплексна характеристика, що відображає якість різнорідної продукції, виробленої за визначений період часу. Він розраховується як середньозважене значення відносних показників якості за формулою:

$$I_{\text{я}} = \frac{\sum_{i=1}^S N_i \times K_i \times N \times \text{Ці}}{\sum_{i=1}^S N_i \times \text{Ці}} \quad (1.1)$$

де K_i – відносний показник якості i -того виду продукції,

N_i – кількість виготовленої продукції i -того виду,

Ці – оптова ціна продукції i -того виду.

Показник якості продукції може залежати від однієї або кількох характеристик. Окрім того, показники якості класифікуються за різними ознаками, особливостями та характеристиками. Залежно від завдань, що стоять перед оцінкою рівня якості продукції, ці показники можна класифікувати наступним чином (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 -Класифікація показників якості продукції

Ознака класифікації	Групи показників якості продукції
1. За властивостями, що характеризуються	- показники призначення; - показники надійності; - ергономічні показники; - естетичні показники; - показники технологічності; - показники транспортабельності; - показники стандартизації й уніфікації; - патентно-правові показники; - екологічні показники; - показники безпеки; - економічні показники
2. За способом вираження	- показники, виражені у натуральних одиницях; - показники, виражені у вартісних одиницях
3. За кількістю властивостей, що характеризуються	- одиничні; - комплексні
4. За використанням для оцінювання	- базові показники; - відносні показники.
5. Залежно від стадії визначення значень показників	- прогнозовані показники; - проектні показники; - виробничі показники; - експлуатаційні показники

Розглянемо групування показників якості продукції відповідно до її основних властивостей:

1. Показники функціонального призначення включають такі характеристики, як продуктивність, потужність, міцність, вміст корисних компонентів, калорійність. Вони демонструють практичну користь від використання.

Показники надійності охоплюють безвідмовність роботи, очікуваний термін експлуатації, період роботи без збоїв, граничний строк зберігання. Ці характеристики описують здатність виробу до безперебійного функціонування, збереження властивостей, легкість ремонту, а також довговічність.

Ергономічні показники визначають відповідність виробу параметрам, що враховують анатомічні, фізіологічні та психологічні особливості людини. До них належать: легкість управління, рівень шуму, вібраційні характеристики тощо [17].

Естетичні показники якості охоплюють оригінальність і виразність дизайну, колірне вирішення. Вони відображають зовнішню привабливість та художню цінність продукції.

Показники технологічності продукції включають такі характеристики, як трудомісткість, матеріаломісткість, а також енергомісткість процесів виготовлення та використання виробу. Вони слугують оцінкою ефективності прийнятих інженерно-технологічних рішень.

Показники транспортабельності відображають здатність продукції до зручного транспортування. До них належать габаритні розміри, уніфікація пакування та інші параметри, що впливають на зручність перевезення.

Показники стандартизації та уніфікації характеризують рівень використання у виробі стандартних, уніфікованих і спеціалізованих компонентів. Основними індикаторами тут є коефіцієнти повторюваності та уніфікації для окремих виробів або їхніх груп.

Патентно-правові показники охоплюють коефіцієнти патентного захисту і патентної чистоти, які свідчать про ступінь правового захисту продукції на ринку.

Екологічні показники визначають рівень впливу продукції на довкілля та здоров'я людей. Сюди входять такі аспекти, як токсичність, наявність шкідливих речовин та інші чинники екологічної безпеки [31].

Показники безпеки відображають здатність продукції гарантувати безпечні умови її використання як для споживачів, так і для персоналу. Особливу увагу приділяють засобам захисту в надзвичайних або аварійних ситуаціях.

Економічні показники охоплюють ціну одиниці продукції, прибутковість, рівень витрат на виготовлення. Ці показники дозволяють оцінити економічну доцільність виробництва.

У таблиці 1.1 наведено базові та відносні показники якості. Базовий показник якості – це орієнтир, з яким порівнюються інші зразки. Він може мати

як одиничну, так і комплексну форму, і використовується для проведення порівняльних оцінок.

Відносний показник якості — це співвідношення між якісною характеристикою аналізованого об'єкта та відповідним базовим показником, виражене у відносних одиницях.

Отже, будь-яка характеристика властивостей продукції, яка враховується в контексті умов її створення, використання або споживання, може розглядатися як показник якості.

У ході історичного розвитку суспільства з виробничого менеджменту сформувався окремий напрям — менеджмент якості, що став самостійною сферою діяльності.

Спочатку управління якістю сприймалося як інженерно-технічне завдання, пов'язане з контролем виробничої продукції. На сьогодні процес управління якістю реалізується через систему менеджменту якості.

На рисунку 1.1 наведено структурну модель управління якістю, яка демонструє взаємозв'язок її основних елементів [21].

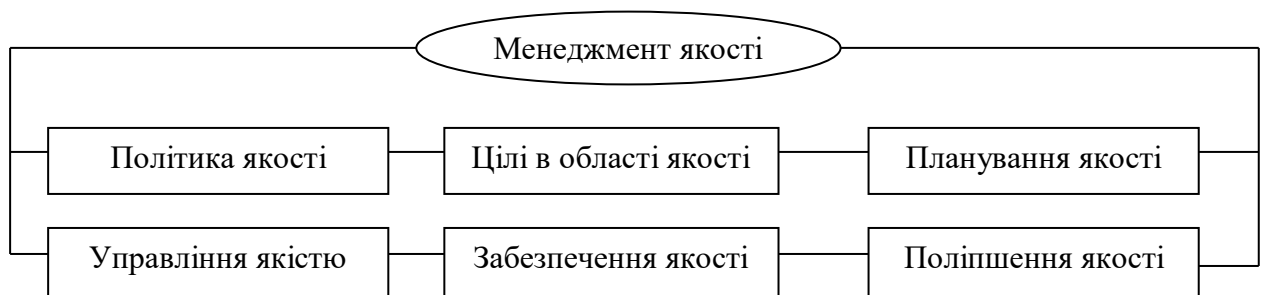


Рисунок 1.1 - Структурна схема менеджменту якості

Менеджмент якості – це скоординована сукупність дій щодо управління та керівництва організацією у сфері якості.

Політика у сфері якості – це офіційно задекларовані керівництвом наміри та основні напрямки діяльності організації, що стосуються якості. Зазвичай вона гармонізується із загальною політикою підприємства і є базою для формування цілей у цій сфері.

Цілі в галузі якості – це конкретні завдання або бажані результати, яких організація прагне досягти у сфері якості. Вони встановлюються на різних рівнях управління та для окремих функціональних підрозділів.

Планування якості – один з етапів управління якістю, який полягає у визначенні цілей у сфері якості, плануванні необхідних процесів життєвого циклу продукції, а також у встановленні ресурсів, потрібних для досягнення цих цілей [25].

Оперативне управління якістю – це практична діяльність у рамках системи менеджменту якості, яка полягає у виконанні встановлених вимог до якості. Йдеться про методи й дії прикладного характеру, що використовуються для забезпечення відповідності продукції встановленим стандартам.

Забезпечення якості – це елемент управління якістю, що гарантує виконання вимог щодо якості продукції. Основні положення цього процесу включають:

1. Необхідність забезпечення продукції відповідного рівня якості відповідно до очікувань і вимог споживачів.
2. Зобов'язання відповідати міжнародним стандартам для продукції, що постачається на зовнішні ринки.
3. Активну участь керівництва у формуванні політики якості та залучення всіх працівників до процесу її забезпечення.

Поліпшення якості – це процес постійного вдосконалення здатності продукції відповідати вимогам. Наприклад, підвищення технічного рівня виробничих засобів позитивно впливає на темпи розвитку науково-технічного прогресу. Зокрема, покращення надійності технічного обладнання й машин сприяє розвитку автоматизованих та гнучких виробничих систем, а також розширенню застосування комплексної механізації у виробництві.

Комплексна система менеджменту якості – це інтегрована сукупність організаційної структури, методів, процедур, процесів і ресурсів, яка забезпечує ефективне керівництво та контроль за якістю в межах усієї організації. Така система охоплює всі аспекти, пов'язані з управлінням якістю, зокрема функції,

завдання, структури, методики, організаційні механізми та інструменти, які використовуються з цією метою [32].

Основні елементи системи якості включають:

1. Організаційну структуру, яка визначає відповідальність, повноваження та взаємозв'язки між учасниками процесу управління якістю. Ця структура зазвичай представлена у вигляді схеми і регламентує виконання організацією своїх функцій у сфері якості.

2. Методики, тобто встановлені способи виконання певної діяльності. У контексті системи якості методики документуються, містять мету та сферу застосування, визначають, хто, де, коли, як і за допомогою яких засобів має виконувати конкретні дії, а також описують способи контролю та фіксації результатів.

3. Процеси – це взаємопов'язані дії та ресурси, які трансформують вхідні елементи у вихідні результати. Кожен процес має визначену структуру, логіку виконання та роль у досягненні цілей з якості.

4. Ресурси, які включають персонал, матеріально-технічне забезпечення, обладнання, технології та управлінську методологію.

Основна мета впровадження системи менеджменту якості полягає у виявленні відхилень (дефектів) від встановлених стандартів продукції та в прийнятті рішень щодо подальшого використання або усунення таких виробів.

Таким чином, управління якістю продукції – це процес встановлення, забезпечення та підтримки необхідного рівня якості під час розробки, виробництва та експлуатації продукції. Його досягають завдяки системному контролю і впливу на ключові чинники, що формують якість.

Система управління якістю продукції має багаторівневу та комплексну структуру, що об'єднує технічні, організаційні, економічні, соціальні й правові складові. Вона охоплює всі основні виробничі елементи, які прямо або опосередковано впливають на якість: засоби виробництва, сировину, матеріали та саму працю.

Комплексне управління якістю визначається як інтегрована, ефективна система заходів з розробки, підтримання та покращення якості, реалізована спільними зусиллями усіх підрозділів організації. Такий підхід дає змогу проектувати, виготовляти та обслуговувати продукцію на максимально економічному рівні, задовольняючи при цьому всі вимоги споживача [34].

Комплексна система управління якістю продукції — це погоджена та цілісна організаційна структура, що функціонує в межах підприємства і об'єднує ефективні технічні та управлінські підходи. Вона спрямована на оптимальну взаємодію між людьми, обладнанням та інформаційними потоками з метою повного задоволення вимог споживача щодо якості продукції, а також мінімізації витрат, пов'язаних із забезпеченням цієї якості.

1.2 Нормативно – правове забезпечення управління якістю продукції

Управління якістю продукції має забезпечувати досягнення та дотримання встановленого рівня якості продукції, що можливо лише за наявності відповідного нормативно-правового забезпечення.

Під нормативно-правовим забезпеченням якості розуміють сукупність правових актів і нормативних положень, що регулюють питання забезпечення належної якості продукції, робіт і послуг, а також спрямовані на захист прав споживачів. Ці акти охоплюють норми адміністративного, цивільного, трудового, кримінального та господарського права.

Нормативно-правова база управління якістю включає широкий спектр документів, які регламентують процеси забезпечення якості та визначають правові засади її реалізації. Основні завдання правового забезпечення в цій сфері охоплюють:

- нормативне регулювання правовідносин на всіх рівнях управління якістю;
- формування законодавчої бази, що сприяє ефективній реалізації управлінських функцій;

- захист законних прав та інтересів працівників.

До ключових нормативних актів України у сфері забезпечення якості належать:

- Закон України «Про стандартизацію»;
- Закон України «Про підтвердження відповідності»;
- «Перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні»;
- Закон України «Про вилучення з обігу, утилізацію, переробку, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції»;
- Декрети Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» і «Про забезпечення єдності вимірювань» [1].

Стандартизація продукції виступає дієвим інструментом управління якістю та її правового забезпечення. Вона передбачає:

- встановлення вимог до якісних характеристик продукції, матеріалів, сировини, напівфабрикатів та комплектуючих;
- сприяння уніфікації та агрегуванню продукції як умови спеціалізації та автоматизації виробництва;
- розробку норм і методів у сфері проєктування та виготовлення продукції з метою запобігання невиправданому розмаїттю виробів однакового функціонального призначення;
- створення системи єдиних показників якості, методів контролю, випробувань, позначень і вимірювань;
- формування уніфікованих систем класифікації, кодування, носіїв інформації та організаційних форм виробництва.

Принципи стандартизації охоплюють такі положення:

- врахування науково-технічного прогресу, екологічних вимог, економічної доцільності виробництва, а також безпеки й користі для споживача та держави;
- гармонізацію з міжнародними, регіональними стандартами, а за необхідності — і з національними нормативами інших країн;

- забезпечення узгодженості і взаємозв'язку нормативних документів на всіх рівнях;
- відповідність стандартів вимогам сертифікації;
- залучення до розробки нормативної документації всіх зацікавлених сторін — розробників, виробників, споживачів, а також органів державної влади;
- відкритість і доступність інформації про чинні стандарти та програми стандартизації у відповідності до чинного законодавства.

Результати стандартизації закріплюються в нормативно-технічній документації, серед якої основне місце займають стандарти та технічні умови. Ці документи встановлюють обов'язкові вимоги до якості продукції, методи її оцінювання, правила маркування, пакування, транспортування й зберігання. Категорії стандартів класифікуються залежно від жорсткості вимог та об'єктів стандартизації (рис. 1.2).

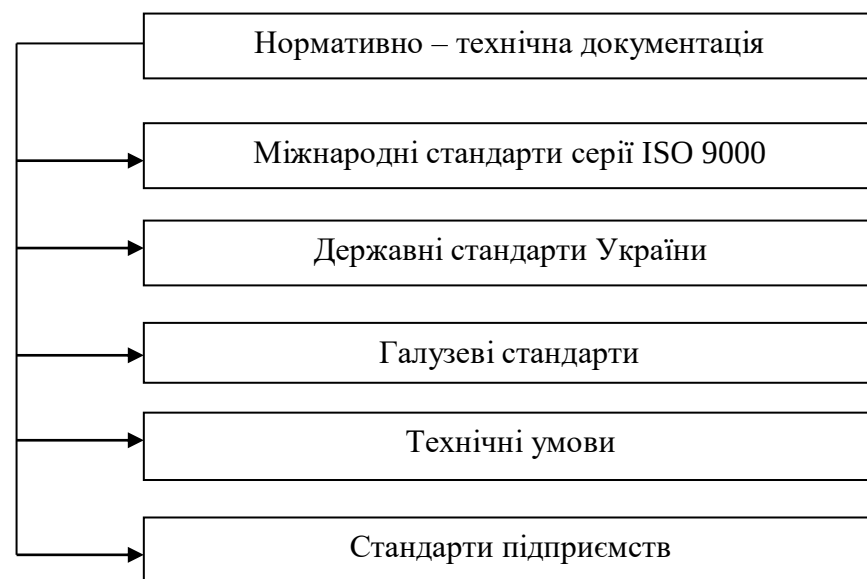


Рисунок 1.2 - Сукупність нормативно - технічної документації для управління якістю продукції

Серія стандартів ISO 9000 охоплює документи, які використовуються під час створення та вдосконалення систем управління якістю. Серед них ключовим є стандарт ISO 9001 «Системи управління якістю. Вимоги», який

представляє собою одну з моделей організаційного управління, спрямовану на підвищення результативності діяльності підприємства [25].

Використання стандарту ISO 9001 у системі менеджменту підприємства дозволяє вирішити низку як внутрішніх, так і зовнішніх завдань, а саме:

- покращити якість товарів і послуг, що сприяє зростанню задоволеності споживачів;
- досягти конкурентних переваг як на внутрішньому, так і на міжнародних ринках;
- реалізовувати продукцію за світовими стандартами та цінами;
- налагодити ефективну співпрацю з іноземними партнерами, зокрема з метою залучення інвестицій;
- отримати перевагу в участі у тендерах;
- забезпечити прозорість управлінських процесів;
- впровадити систему постійного удосконалення менеджменту;
- підвищити продуктивність персоналу на всіх рівнях управління.

Відповідно до вимог ISO 9001, для впровадження системи управління якістю організація повинна:

- визначити ключові процеси, що є необхідними для функціонування системи управління якістю, та забезпечити їх застосування в межах організації;
- визначити послідовність цих процесів і характер їхньої взаємодії;
- встановити критерії та методики для ефективного керування процесами;
- забезпечити необхідні ресурси та інформацію для підтримки і моніторингу процесів;
- здійснювати контроль, оцінку та аналіз виконання процесів;
- реалізовувати заходи, спрямовані на досягнення запланованих результатів і постійне удосконалення діяльності [11].

Варто зазначити, що вимоги ISO 9001 є універсальними та можуть застосовуватись до будь-яких організацій, незалежно від сфери діяльності,

масштабів чи виду продукції (включаючи послуги), і не передбачають уніфікацію структури чи документації систем управління якістю.

Подальшим розвитком положень ISO 9001 є стандарт ISO 9004 «Системи управління якістю. Настанови щодо поліпшення діяльності», який охоплює ширший спектр цілей і містить рекомендації щодо підвищення загальної ефективності та результативності організаційної діяльності у сфері якості. ISO 9004 рекомендується до використання тими організаціями, керівництво яких прагне досягти вищих показників, ніж ті, що визначені у ISO 9001. Проте цей стандарт не призначений для сертифікації чи використання у контрактних відносинах.

Державні стандарти (ДЕСТи) є обов'язковими до виконання в усіх сферах господарської діяльності та, як правило, мають визначений термін дії (до 5 років). До об'єктів державної стандартизації належать не лише кількісні характеристики продукції, а й певні методики, терміни, правила, процедури. Такі стандарти встановлюють рівень якості продукції, орієнтуючи виробництво на інноваційні досягнення науки і техніки. Іноді розробляються так звані перспективні стандарти, які враховують цільові, ще не досягнуті параметри якості.

В Україні стандарти ДСТУ ISO 9000:2007, ДСТУ ISO 9001-2001, ДСТУ ISO 9001:2009 та ДСТУ ISO 9004-2001 були прийняті як національні шляхом ідентичного перекладу міжнародних нормативів [12].

Окрім державних, існують також галузеві стандарти, які затверджуються відповідними міністерствами і є обов'язковими для підприємств у межах певної галузі. Вони охоплюють такі об'єкти, як технологічне обладнання, типові технологічні процеси, специфічні норми, деталі, збірні вузли, матеріали, які не охоплюються загальнодержавними стандартами.

Стандарти підприємства розробляються для всіх етапів діяльності — від досліджень і проєктування до виготовлення та експлуатації продукції. Вони враховують вимоги державних і галузевих нормативів, особливості продукції та

виробничі умови, і виступають основою для впровадження комплексної системи управління якістю на підприємстві.

Ці стандарти охоплюють нестандартизовані деталі й збірні одиниці, технологічні процеси, норми й вимоги до них, номенклатуру матеріалів, форми та методи управління тощо. Окрім виробничих об'єктів, стандарти підприємств поширюються також на низку виробничих умов, норм і процедур. Зокрема, вони регламентують правила приймання продукції, методи випробувань, вимоги до маркування, упаковки, транспортування, зберігання, експлуатації та ремонту.

Концептуальне бачення загальних вимог до системи управління якістю, визначених відповідними стандартами, подано у вигляді «моделі процесу» (рис. 1.3). Ця модель наочно відображає інтеграцію основних положень розділів 4–8 стандартів ISO 9001 і ISO 9004. Ілюстрація демонструє, що зацікавлені сторони відіграють ключову роль у формуванні вимог, які виступають як вхідні дані в систему управління якістю [11].



Рисунок 1.3- Модель системи управління якістю, в основу якої покладено процес

Характеристика моделі системи управління якістю, подана у таблиці 1.2

Таблиця 1.2 - Характеристика моделі системи управління якістю

№	Загальні вимоги	Характеристика
1	2	3
1.	Відповідальність керівництва	Вищий керівний склад організації повинен підтвердити свою відповідальність за формування та підтримку усвідомлення значущості дотримання вимог споживачів; розробку політики та цілей у сфері якості та планування; впровадження системи управління якістю; здійснення аналізу діяльності керівництвом; а також забезпечення необхідними ресурсами.
2.	Управління ресурсами	Це є досить новою вимогою. Організація зобов'язана ідентифікувати необхідні ресурси та вчасно їх забезпечувати для створення й підтримки системи управління якістю в ефективному стані.
3.	Випуск продукції	Процеси, які потрібні для виготовлення продукції належної якості, а також їх порядок і взаємозв'язок, мають бути чітко визначені, сплановані і реалізовані. При цьому організація повинна брати до уваги вихідні параметри для планування якості.
4.	Вимірювання, аналізування та поліпшення	Організація повинна визначити, запланувати та реалізувати процеси вимірювання, спостереження, аналізу й удосконалення, щоб гарантувати відповідність системи управління якістю, процесів та продукції встановленим вимогам.

Існує також сертифікація систем управління якістю, яка базується на стандартах серії ISO 9000. Ці стандарти формувалися на основі накопиченого національного досвіду різних країн у сфері розробки, впровадження та підтримки систем управління якістю. Вони не обмежені жодною конкретною галуззю і встановлюють загальні вимоги для забезпечення якості, а також критерії для вибору й формування складових елементів системи якості. Стандарти ISO 9000 визначають основні компоненти, які має містити система якості, проте не регламентують точний порядок їх впровадження, адже кожна організація має свої специфічні потреби. Розробка та реалізація системи якості повинні відповідати конкретним цілям підприємства, типу продукції, використовуваним технологічним процесам та методам організації роботи.

Використання стандартів ISO 9000 у процесі сертифікації систем якості спричинило потребу формалізувати процедуру сертифікації та визначити вимоги до фахівців, які здійснюють аудит систем управління якістю.

Відповідно до стандарту ISO 9000, сертифікація систем якості виробництва здійснюється за 20 розділами, які описують основні аспекти системи якості виробничої діяльності:

1. Відповідальність керівництва — аналізуються організаційні питання, такі як політика у сфері якості, її реалізація, структура організації, виділення відповідальних за якість осіб, а також забезпечення необхідних ресурсів.
2. Система якості — оцінюється організація методик і процедур системи якості, їх відповідність умовам роботи та кваліфікації персоналу.
3. Аналіз контракту — перевіряються умови укладення договорів, включаючи опис проекту, вимоги до експлуатації, процедура внесення змін.
4. Управління проектуванням — оцінюються методи розробки, тестування та управління проектом, а також організаційні та технічні взаємодії.
5. Управління документацією — аналізується система документообігу відповідно до законодавства та стандартів, процедури затвердження та збереження документації.
6. Закупівлі — оцінюються процедури закупівель, документальне оформлення, критерії оцінки постачальників та організація взаємодії з ними.
7. Управління продукцією — розглядаються процеси впровадження та супроводу продукції, а також розподіл відповідальності між виробником і споживачем.
8. Ідентифікація та відстеження продукції — перевіряються системи відстеження продукції та її складових, відповідно до законодавчих і споживчих вимог.
9. Управління процесами — оцінюються ключові виробничі процеси, що впливають на якість продукції.
10. Контроль та випробування — описуються види контролю і випробувань для забезпечення якості кінцевого продукту і проміжних етапів.

11. Управління вимірювальним обладнанням — оцінюються технічні засоби контролю і процедури перевірки достовірності вимірювань.

12. Статус продукції — визначається статус продукції на основі результатів контролю.

13. Управління продукцією, що не відповідає вимогам — аналізуються процедури виявлення дефектів і заходи щодо їх усунення.

14. Коригувальні та запобіжні дії — розглядаються заходи для запобігання дефектам і усунення причин їх появи.

15. Внутрішнє обслуговування — оцінюються методи захисту і безпеки виробничих процесів та продукції.

16. Управління протоколами якості — перевіряються процедури зберігання, реєстрації і доступу до протоколів якості.

17. Внутрішній аудит — оцінюються плани і методи проведення внутрішніх перевірок якості.

18. Підготовка кадрів — аналізуються потреби у навчанні персоналу та різноманітність освітніх заходів.

19. Технічне обслуговування — оцінюються процеси технічного обслуговування та звітність за ними.

20. Статистичні методи — оцінюється застосування статистичних методів для контролю якості та їх ефективність.

Отже, наведена нормативна база управління якістю продукції забезпечує ефективне функціонування систем якості та створює правове підґрунтя для регулювання відносин на всіх рівнях управління якістю, що сприяє реалізації функцій управління якістю [28].

1.3 Методологічні основи управління комплексною системою якості продукції

Управління якістю продукції має багаторівневий і комплексний характер. Воно забезпечує цілісність та взаємозв'язок технічних, організаційних,

економічних, соціальних і правових аспектів. Управління охоплює ключові складові виробничого процесу, що впливають на якість продукції: засоби праці, предмети праці та саму працю.

Методи менеджменту КС УЯП повинні забезпечити ефективне функціонування підрозділів, відповідальних за розробку параметрів якості, підтримку досягнутого рівня та його підвищення. Це дає змогу виробляти та експлуатувати продукцію на оптимальному економічному рівні, повністю задовольняючи потреби споживача.

У процесі управління якістю використовуються чотири основні групи методів:

1. Економічні методи — створюють економічні умови, що стимулюють колективи підприємств, конструкторські та технологічні організації вивчати запити споживачів, розробляти, виготовляти та обслуговувати продукцію, яка задовольняє ці потреби. До них належать: правила ціноутворення, умови кредитування, економічні санкції за порушення стандартів, правила відшкодування збитків споживачу через неякісну продукцію.

2. Методи матеріального стимулювання — передбачають заохочення працівників за створення та виробництво якісної продукції, а також стягнення відповідальності за заподіяння збитків через її невідповідність вимогам.

3. Організаційно-розпорядницькі методи — реалізуються через обов'язкові до виконання директиви, накази та вказівки керівництва. До них також належать вимоги нормативної документації.

4. Виховні методи — впливають на свідомість і настрій учасників виробничого процесу, спонукаючи їх до високоякісної праці та відповідального виконання управлінських функцій. Це моральне заохочення, виховання поваги до репутації заводу чи фірми, підвищення престижу продукції.

Далі розглянемо класифікацію та характеристику класичних методів управління якістю продукції, які наведено у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3- Класифікація та характеристика класичних методів та моделей управління якістю продукції

№	Назви методів	Характеристика методів
1.	Статистичні методи	Методи статистичного управління якістю являють собою комплекс прийомів статистичного аналізу, спрямованих на підтримку стабільності виробничих процесів та зниження їхньої варіабельності. До таких методів відносять: схему процесу, гістограми, часові ряди, діаграми Парето, причинно-наслідкові діаграми, контрольні листки, контрольні карти та діаграми розсіювання.
2.	Цикл PDCA	Цикл PDCA, який також відомий як Цикл Демінга, являє собою модель безперервного удосконалення процесів, що включає чотири основні етапи: плануй (Plan), роби (Do), перевіряй (Check) та впливай (Act). Застосування цієї моделі у різноманітних галузях дозволяє ефективно управляти процесами на системному рівні.
3.	Концепція статистичного управління якістю (Total Quality Control - TQC)	Концепція комплексного управління якістю, запропонована Армстронгом Фейгенбаумом, передбачає інтеграцію заходів з контролю та покращення якості на всіх стадіях життєвого циклу продукції — від розробки до експлуатації. Вона охоплює всі рівні управлінської ієрархії підприємства та поєднує технічні, економічні, організаційні й соціально-психологічні аспекти управління, що відображаються у відповідній документації системи управління якістю. Такий підхід забезпечує цілісність і ефективність системи якості, сприяючи задоволенню вимог споживачів і підвищенню конкурентоспроможності продукції.
4.	Концепція постійного поліпшення якості Дж. Джурана AQI (Annual Quality Improvement)	Ця концепція передбачає безперервне щорічне вдосконалення якості продукції. Основними її принципами є: планування покращення якості на всіх рівнях організації та в усіх сферах діяльності; розробка і впровадження заходів, спрямованих на запобігання помилок у процесах управління якістю; а також поступовий перехід від адміністративного до планового управління якістю.
5.	Методи Г.Тагуті	Ці методи називають «інжинірингом якості». Вони спрямовані на підвищення якості продукції одночасно зі зниженням витрат на її виробництво. Технічне проектування якості включає покращення якості вже на етапі планування продукції, що також відоме як виробниче проектування якості.
6.	Концепція «Нуль дефектів»	Програму «Нуль дефектів» запропонував відомий американський спеціаліст Філіп Кросбі. Вона замінила традиційні концепції недопущення браку до споживача та збільшення виходу придатних виробів. Програма «Нуль дефектів» базується на чотирьох основних принципах якості: 1. Якість — це відповідність вимогам. 2. Основою системи якості є запобігання дефектам. 3. Стандарт якості — нуль дефектів. 4. Мірою якості є вартість невідповідності.

У таблиці 1.4. представлені новітні методи управління якістю продукції.

Таблиця 1.4 - Класифікація та характеристика «нових» методів та моделей управління якістю продукції

№	Назви методів	Характеристика методів
1.	Концепція постійного поліпшення «KAIZEN»	Ця концепція передбачає системний підхід до покращення якості, який базується на реалізації постійних невеликих кроків з підвищення якості, що впроваджуються кожним працівником компанії.
2.	Метод структурування функції якості (Quality Function Deployment – QFD)	Методологія QFD (Quality Function Deployment) — це систематичний і структурований підхід, який перетворює побажання споживачів у конкретні вимоги до якості продукції, послуг або процесів. Вона використовується для глибшого розуміння потреб споживачів на етапах проектування, розробки та вдосконалення, забезпечуючи орієнтацію на задоволення як існуючих, так і прогнозованих потреб.
3.	Концепція «Будинку якості»	Quality House — це методика, що дозволяє забезпечити цінність продукту для споживача при мінімальних витратах на його виробництво. Вона базується на комплексі методів і інструментів для вивчення вимог споживача та їх перетворення у конкретні характеристики продукту. До цього комплексу належить метод QFD та більшість сучасних інструментів управління якістю.
4.	Методологія «Шість сигм»	Методологія "Шість сигма" у корпоративному менеджменті застосовується для вдосконалення виробництва та усунення дефектів. Вона поділяється на дві основні методології: - DMAIC (Define, Measure, Analyze, Improve, Control) — призначена для покращення існуючих бізнес-процесів. - DMADV (Define, Measure, Analyze, Design, Verify) — використовується для розробки нових продуктів або процесів з прогнозованою та бездефектною якістю.

Комплексна система управління якістю продукції (КС УЯП) спрямована на досягнення та підтримку запланованого стану й рівня якості продукції (показників якості продукції) [33].

Таким чином, методи управління КС УЯП — це широкий арсенал інструментів, за допомогою яких керівні органи впливають на елементи виробничого процесу, забезпечуючи досягнення та підтримку встановленого рівня якості продукції. Завдяки використанню цих методів підприємства можуть підвищувати ефективність функціонування КС УЯП, що сприятиме реалізації цілей і політики підприємства у сфері якості.

2 ОЦІНКА РІВНЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКОСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ КРУПОЗАВОД»

2.1 Організаційно – економічна та управлінська характеристика ТОВ «Вінницький крупозавод»

Товариство з обмеженою відповідальністю „Вінницький крупозавод» є юридичною особою. Місцезнаходження: 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха 10.

ТОВ «Вінницький крупозавод» у грудні 2000 року було задано в експлуатацію. Основна продукція крупозаводу – крупа гречана ядриця яка відповідають вимогам Держстандарту. Продукція заводу сертифікована. Крупи даного заводу відрізняються високою якістю та чистотою.

Товариство діє на основі Статуту і у відповідності з чинним на території України законодавством. Товариство є юридичною особою з часу його державної реєстрації у встановленому порядку, і користується всіма наданими законодавством правами, у т.ч.: володіє відособленим майном, має самостійний баланс, поточний, валютні та інші рахунки в українських та зарубіжних банках, круглу печатку зі своїм найменуванням, знак для товарів і послуг та інші реквізити.

Товариство має право від свого імені укладати договори, набувати майнові та особисті не майнові права, здійснювати різнобічну виробничу, господарську, комерційну, науково-технічну, сервісну та іншу діяльність, бути позивачем і відповідачем у господарському суді, суді та третейському суді.

Майно Товариства складається із основних фондів та обігових засобів, а також інших цінностей, вартість яких відображається в самостійному балансі Товариства. Майно знаходиться в його повному розпорядженні і вилученню не підлягає.

Джерелом формування майна Товариства є:

- грошові та матеріальні внески учасників;

- прибутки, отримані від реалізації продукції, робіт, послуг, а також від інших видів діяльності;
- кредити банків;
- безкоштовні або благодійні внески, пожертвування, дари юридичних та фізичних осіб;
- у разі придбання частки (її частини) учасника самим Товариством воно зобов'язане реалізувати її іншим учасникам або третім особам до кінця поточного календарного року, або зменшити свій статутний капітал.

Грошові засоби Товариства зберігаються на поточних і інших рахунках в банківських установах у національній або іноземній валюті.

Товариство самостійно здійснює свою діяльність на принципах самозабезпечення, самофінансування та самоокупності, несе відповідальність згідно з чинним законодавством за наслідки своєї діяльності і виконання взятих на себе зобов'язань перед держбюджетом у частині своєчасної сплати податків і установами банку в частині своєчасного розрахунку за кредит.

Товариство здійснює розрахунки за своїми зобов'язаннями з юридичними особами в безготівковому порядку через установи банків, з громадянами - як в безготівковому порядку, так і за готівку.

Товариство здійснює у встановленому порядку оперативний бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, веде статистичну звітність, несе повну відповідальність за додержання податкової і кредитної дисципліни.

У Товаристві створюється виконавчий орган - Директор.

Директор вирішує усі питання діяльності Товариства, за винятком тих, що належать до виключної компетенції Загальних зборів учасників. Загальні збори учасників можуть винести рішення про передачу частини повноважень, що належать їм, до компетенції виконавчого органу. Директор підзвітний Загальним зборам учасників і організує виконання їх рішень. Виконавчий орган не вправі приймати рішення, обов'язкові для Загальних зборів учасників. Директор діє від імені Товариства в межах, встановлених Законом України

"Про господарські товариства" та установчими документами.

Контроль за фінансово-господарською діяльністю виконавчого органу Товариства, здійснює Ревізійна комісія, яка складається з трьох членів, включаючи Голову комісії і призначається на строк, що встановлюється рішенням Загальних зборів учасників.

Трудовий колектив Товариства складають всі громадяни, що беруть участь своєю працею в його діяльності на основі трудового договору або контракту. Трудові відносини робітників Товариства регулюються трудовим договором або контрактом. Товариство забезпечує всім працюючим безпечні умови праці і несе відповідальність за шкоду, заподіяну здоров'ю і працездатності працівників.

Прийняття, переведення і звільнення робітника, робочий час і час відпочинку, охорона праці, трудова дисципліна, оплата праці та інші питання трудових відносин регулюються також правилами внутрішнього трудового розпорядку, іншими внутрішніми нормативними актами, що приймаються Товариством у відповідності з Законодавством.

Найбільш суттєві питання трудових відносин і соціального розвитку регулюються колективним договором. Товариство може, за рахунок особистих коштів, страхувати своїх співробітників без обмеження суми і строку страховки.

Товариство може виділяти рішенням Загальних зборів учасників грошові суми в національній або іноземній валюті для оздоровлення своїх співробітників та членів їх сімей і для купівлі представницького одягу співробітникам Товариства і членам їх сімей.

Товариство виконує норми по охороні праці та техніці безпеки і несе відповідальність за шкоду, заподіяну здоров'ю і працездатності працівників, а також заходи по цивільній обороні та протипожежній безпеці.

Питання соціальної діяльності Товариства визначаються ст. 69 Господарського Кодексу України.

Кожен учасник Товариства несе відповідальність за збитки, що виникли у

Товариства або інших учасників, якщо він навмисно або ненавмисно із установчих або інших документах Товариства вказав невірні або неясні відомості та іншим чином діяв всупереч положень Статуту Товариства.

Учасники Товариства несуть солідарну відповідальність за збитки майну, яке передане ними на зберігання. Робітники підприємства повинні відшкодовувати нанесені збитки на умовах обговорених у відповідному документі при наймі на роботу.

Підприємство має на володіння конфіденційною інформацією. Перелік відомостей, які є конфіденційними та становлять комерційну таємницю розробляються окремо та затверджуються директором.

Товариство організує систему захисту комерційної таємниці, розробляє відповідні документи, що закріплюють право Товариства на володіння комерційною таємницею, вимоги, до працівників, допущених до конфіденційної інформації, їх відповідальність за порушення цих вимог.

Вищий орган управління Товариства, Виконавчий орган, члени Ревізійної комісії, працівники Товариства, аудитори повинні дотримуватися суворої конфіденційності відносно всієї технічної, фінансової, комерційної та іншої інформації, отриманої ними від Товариства або його учасників, та прикласти всі можливі зусилля для запобігання несанкціонованого використання або розповсюдження конфіденційної інформації протягом п'яти років після дати припинення діяльності або ліквідації Товариства.

Отже, ТОВ «Вінницький крупозавод» - самостійна одиниця, яка здійснює свою діяльність згідно із законодавством. За порівняно невеликий час діяльності продукція підприємства знайшла споживачів у багатьох регіонах України, близького та далекого зарубіжжя. Потужність підприємства дозволяє переробити протягом року 18 тис. тонн зерна.

Кожне підприємство, так і «Вінницький крупозавод» має організаційну структуру. Організаційна структура представляє собою сукупність певним чином пов'язаних між собою управлінських ланок, які характеризуються кількістю органів управління, порядком їх взаємодії, та функціями які вони

виконують.

Організаційна структура включає засоби розподілу різних видів діяльності між складовими структури та координації діяльності цих складових, що використовуються для досягнення цілей.

На ТОВ «Вінницький крупозавод» застосовується лінійно – функціональна структура управління (рис. 2.1)

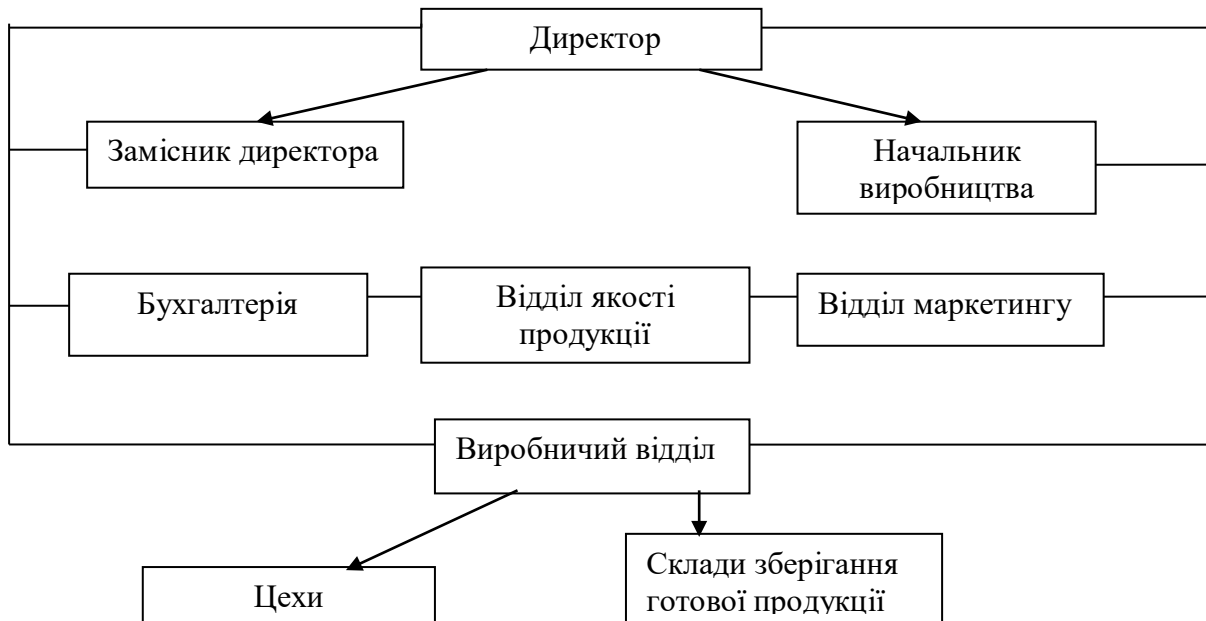


Рисунок 2.1 - Організаційна структура управління ТОВ «Вінницький крупозавод»

Лінійно-функціональна організаційна структура досліджуваного підприємства являє собою комбінацію лінійної та функціональної структур. В основу такої структури покладено принцип розподілення повноважень і відповідальності за функціями та прийнятті рішень по вертикалі.

Лінійно-функціональна структура дозволяє організувати управління за лінійною схемою, а функціональні підрозділи допомагають лінійним керівникам у вирішенні відповідних управлінських функцій.

З рис. 2.1 видно, що на чолі підприємства стоїть директор. Усі відділи підприємства підпорядковуються директору, виробничому відділу підпорядковуються усі основні цехи та склади зберігання готової продукції.

Функціональні керівники мають право безпосередньо впливати на виконавців. При цьому аби усунути можливість отримання виконавцями суперечливих вказівок:

- 1) або вводиться пріоритет вказівок лінійного керівника;
- 2) або функціональному керівнику передається лише певна частина повноважень;
- 3) або функціональному керівнику передається тільки право рекомендацій.

Переваги лінійно-функціональної структури:

- поєднує переваги лінійних та функціональних структур;
- забезпечує відносно швидке здійснення управлінських рішень завдяки своїй ієрархічності;
- спеціалізація функціональних керівників.

Недоліки лінійно-функціональної структури:

- складність регулювання відносин лінійних і функціональних керівників;
- в умовах реорганізації збільшується потік інформації, який спричиняє перевантаження керівників;
- така структура чинить опір здійсненню змін в організації.

Лінійно-функціональна оргструктура застосовується при вирішенні задач, які постійно повторюються, забезпечуючи максимальну стабільність організації.

Дана організаційна структура ефективна для масового виробництва зі стабільним асортиментом продукції при незначних (еволюційних) змінах технології виробництва.

Проведемо аналіз економічної діяльності підприємства. Для надання економічної характеристики підприємства використовуватиметься форма №1 «Баланс» та форма №2 «Звіт про фінансові результати» за 2022 – 2024 роки (додаток Б).

Таблиця 2.1 - Динаміка фінансово-економічних показників ТОВ «Вінницький крупо завод» в 2022 - 2024 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Чистий дохід, тис. грн.	210 234,4	193 860,7	213 897,8	-16 373,7	20 037,1	-7,79	10,34	1,74
Собівартість, тис. грн.	196 540,3	179 569,3	197 676,3	-16 971	18 107	-8,63	10,08	0,58
Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	13 694,1	14 291,4	16 221,5	597,3	1 930,1	4,36	13,51	18,46
Частка основних засобів у активах	0	0	0	0	0	-	діл. на нуль	-
Коефіцієнт зносу основних засобів	0	-	0	-	-	-	діл. на нуль	-
Оборотність активів, коефіцієнт трансформації, обороти	-	5,82	5,32	-	-0,5	-	-8,59	-
Фондовіддача, обороти	-	258 480,93	152 84,14	-	-105 696,79	-	-40,89	-
Фондоємність	-	0	0	-	0	-	-	-
Коефіцієнт оборотності запасів, обороти	-	18,79	44,69	-	25,9	-	137,84	-
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, обороти	-	10,65	9,72	-	-0,93	-	-8,73	-

Продовження табл. 2.1

Рентабельність продажів за операційним прибутком (операційна маржа), %	2,35	1,66	0,11	-0,69	-1,55	-29,36	-93,37	- 95,32
Матеріалоемність	0	0	0	0	0	-	-	-
Витрати на гривню продажів, грн.	0,93	0,93	0,92	0	-0,01	0	-1,08	- 1,08
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів	0,71	0,66	-	-0,05	-	-7,04	-	-
Коефіцієнт фінансової автономії	0,37	0,36	0,28	-0,01	-0,08	-2,7	-22,22	- 24,32
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,37	1,26	1,31	-0,11	0,05	-8,03	3,97	- 4,38
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0	0	0	0	0	-	-	-
Середня кількість працівників, осіб	0	0	0	0	0	-	-	-
Фонд оплати праці, тис. грн.	0	0	0	0	0	-	-	-
Продуктивність праці, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-	-

В 2022 р. ТОВ «Вінницький крупозавод» сформувало обсяг виручки в розмірі 210 234,4 тис. грн.

На кінець періоду дослідження (2024 р.) виручка становить 213 897,8 тис. грн., що на 1,74% більше показника на початок періоду аналізу. Це вказує на

здатність підприємства діяти в складних економічних умовах, використовувати наявні конкурентні переваги, задовольняти потреби свого цільового сегменту ринку. Це призводить до того, що у підприємства залишається більше фінансових ресурсів для того, щоб покрити постійні і змінні витрати, заохочувати ефективних співробітників, погашати фінансові зобов'язання, вирішувати інші оперативні та стратегічні завдання.

Про підвищення ефективності господарських процесів на підприємстві свідчить чистий дохід, що зростає швидшими темпами (на 1,74%), ніж собівартість (на 0,58% за 2022 - 2024 рр.). Важливо підтримувати поточну динаміку, що дозволить досягати більш відчутного фінансового результату ТОВ «Вінницький крупозавод».

Валовий прибуток ТОВ «Вінницький крупозавод» був додатним на кінець 2024 р. і становив 16 221,5 тис. грн. проти 13 694,1 тис. грн. в 2022 р., що вказує на ефективні операційні процеси, які дозволяють створювати додану вартість в рамках щоденної діяльності трудового колективу. Як результат, залишаються додаткові фонди, які можуть використовуватися для здійснення управлінських витрат, витрат на збут, фінансових витрат.

Операційна маржа підприємства є індикатором конкурентоспроможності, тому високе значення такого показника говорить про якісні товари та послуги підприємства, що забезпечує стійке положення на конкурентному ринку. В 2024 р. ТОВ «Вінницький крупозавод» на кожну гривню продажів заробило 0,11 копійок операційного прибутку. Управлінці не виконують свою роботу, а саме - не шукають можливості забезпечення більш високої ефективності операційних процесів підприємства, про що свідчить скорочення показника на - в 2022 - 2024 рр.

Залучені основні засоби ТОВ «Вінницький крупозавод» використовуються в операційному процесі менш інтенсивно, про що свідчить зниження фондівіддачі (поточне значення становить 152 784,14 проти базового 258 480,93). В 2024 р. кожна вкладена в основні засоби гривня дозволила виготовити та реалізувати 152 784,14 гривень товарів і послуг.

Таблиця 2.2 -.Динаміка активів ТОВ «Вінницький крупо завод» в 2022 - 2024 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2022	2023	2024	2023 / 2022	2024 / 2023	2023 / 2022	2024 / 2023	2024 / 2022
Основні засоби:	1,5	0	2,8	-1,5	2,8	-100	діл. на нуль	86,67
Довгострокові біологічні активи	190,4	12,6	75,5	-177,8	62,9	-93,38	499,2 1	-60,35
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	2 610	5 184,7	9 482	2 574,7	4 297,3	98,65	82,88	263,3
Довгострокова дебіторська заборгованість	927,5	1 327,2	1 357,2	399,7	30	43,09	2,26	46,33
Відстрочені податкові активи	429,4	316	316	-113,4	0	-26,41	0	-26,41
НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	4 158,8	6 840,5	11 233,5	2 681,7	4 393	64,48	64,22	170,11
Виробничі запаси	338	486,5	480	148,5	-6,5	43,93	-1,34	42,01
Незавершене виробництво	0	3,3	0	3,3	-3,3	-	-100	-
Товари	9 926,6	8 355,9	8 937,7	-1 570,7	581,8	-15,82	6,96	-9,96
Запаси	10 264,6	8 845,7	0	-1 418,9	-8 845,7	-13,82	-100	-100
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	15 463,1	18 981,6	22 514,7	3 518,5	3 533,1	22,75	18,61	45,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	668,6	301	1 670,5	-367,6	1 369,5	-54,98	454,9 8	149,85
Дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	216,5	87,6	101,1	-128,9	13,5	-59,54	15,41	-53,3

Продовження табл. 2.2

Інша поточна дебіторська заборгованість	340,4	345,7	0	5,3	-345,7	1,56	-100	-100
Гроші та їх еквіваленти	38,5	19,9	21,4	-18,6	1,5	-48,31	7,54	-44,42
Витрати майбутніх періодів	27,4	0	29,3	-27,4	29,3	-100	-	6,93
Інші оборотні активи	0,8	0	2,3	-0,8	2,3	-100	-	187,5
ОБОРОТНІ АКТИВИ	27 019,9	28 581,5	33 757	1 561,6	5 175,5	5,78	18,11	24,93
БАЛАНС	31 178,7	35 422	44 990,5	4 243,3	9 568,5	13,61	27,01	44,3

Зростаюча сума активів ТОВ «Вінницький крупозавод» становила в 2024 р. 44 990,5 тис. грн. проти 31 178,7 тис. грн. в 2022 р.

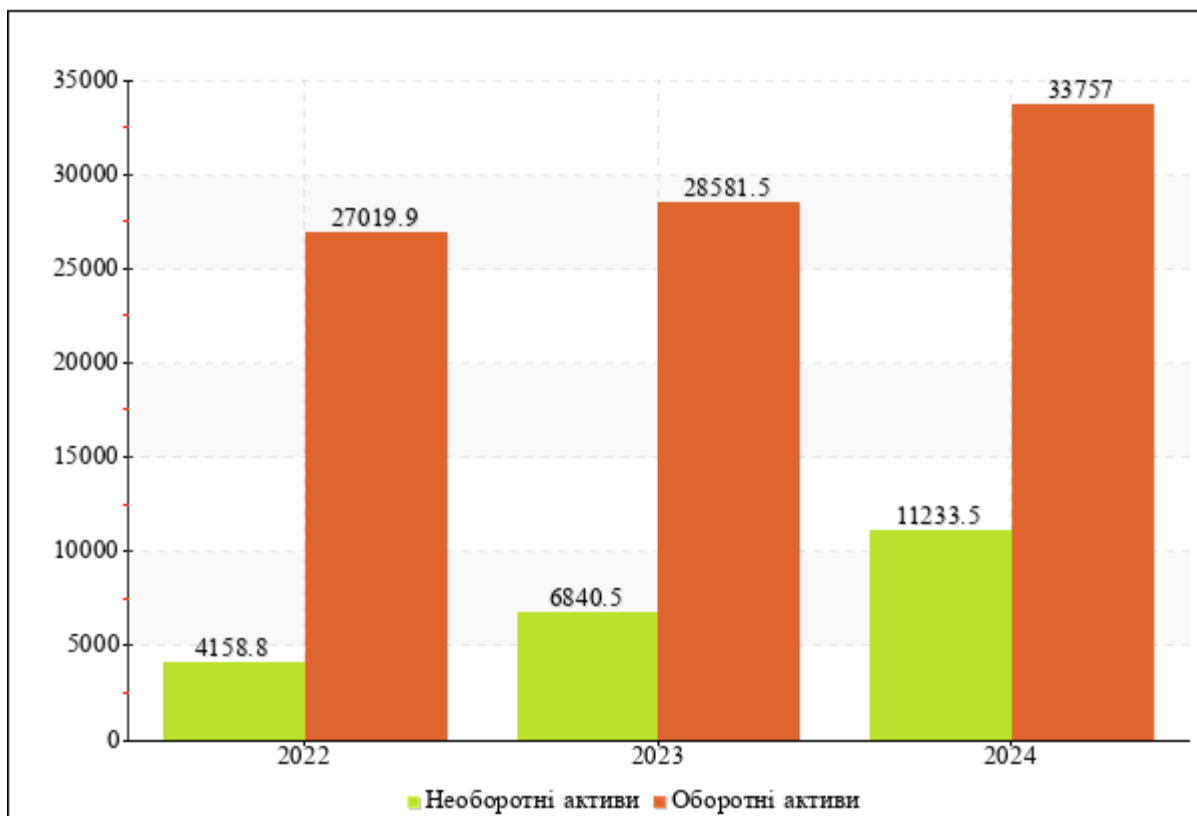


Рисунок 2.2 - Динаміка активів ТОВ «Вінницький крупозавод»

Основною метою будь-якого комерційного підприємства є досягнення цілей, визначених власниками. Зазвичай вони полягають у генеруванні прибутку. Збільшення власного капіталу (на 9%) в 2022 - 2024 рр. свідчить як про

досягнення цієї мети, так і про зміцнення фінансового потенціалу ТОВ «Вінницький крупозавод». Обсяг власного капіталу ТОВ «Вінницький крупозавод» дорівнює 12 453,9 тис. грн. на кінець 2024 р. проти 11 426,1 тис. грн. в 2022 р.

Фінансове становище власників ТОВ «Вінницький крупозавод» в 2022 - 2024 рр. посилюється, так як після вирахування зобов'язань обсяг наявних чистих активів зростає на 9%. Таким чином, підприємство характеризується ефективною бізнес-моделлю.

В 2022 р. ТОВ «Вінницький крупозавод» сформувало обсяг виручки в розмірі 210 234,4 тис. грн.

На кінець періоду дослідження (2024 р.) виручка становить 213 897,8 тис. грн., що на 1,74% більше показника на початок періоду аналізу. Це вказує на здатність підприємства діяти в складних економічних умовах, використовувати наявні конкурентні переваги, задовольняти потреби свого цільового сегменту ринку. Це призводить до того, що у підприємства залишається більше фінансових ресурсів для того, щоб покрити постійні і змінні витрати, заохочувати ефективних співробітників, погашати фінансові зобов'язання, вирішувати інші оперативні та стратегічні завдання.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства є найбільш важливим індикатором, що свідчить про здатність підприємства створювати додану вартість, займати стійке ринкове становище за рахунок реалізації якісних бізнес-процесів. Чистий прибуток формується під впливом усіх управлінських рішень, які були зроблені протягом періоду аналізу, а також об'єктивних зовнішніх і внутрішніх процесів. Чистий прибуток ТОВ «Вінницький крупозавод» становить 3 329,9 тис. грн. в 2022 р.

Негативна динаміка показника ТОВ «Вінницький крупозавод» (від'ємний приріст 0,01%) говорить про нездатність нарощувати обсяг залученого капіталу власників і стійко функціонувати протягом тривалого періоду часу на ринку.

Одночасне підвищення обсягу чистого доходу ТОВ «Вінницький крупозавод» і скорочення рівня запасів говорять про те, що підприємство

використовує більш ефективні методики, постійно шукає можливості вивільнення частини фінансових ресурсів, які загрузли в запасах. Як результат, такі фонди можна використовувати за альтернативними напрямками. В цілому ефективність управління запасами підвищується в 2022 - 2024 рр.

ТОВ «Вінницький крупозавод» не здатне самостійно профінансувати істотну частку необхідних активів, а саме лише 28%. Той факт, що відповідний показник залишається низьким, говорить про недовіру до підприємства з боку учасників фінансового ринку, постачальників матеріальних ресурсів і послуг. Якщо підприємство втратить платоспроможність і збанкрутує, то низька частка власного капіталу не дозволить погасити більшу частину зобов'язань.

2.2 Аналіз показників якості продукції та оцінка рівня комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод»

Кожний виріб є носієм різних конкретних властивостей, що відображають його корисність і відповідають певним потребам людини. Якість відбиває сукупність властивостей продукції, то зумовлюють ступінь її придатності задовольняти потреби людини відповідно до свого призначення.

ТОВ «Вінницький крупозавод» виготовляє крупу гречану ядрицю яка відповідають вимогам Держстандарту. Проведемо детальніший аналіз показників якості гречаної крупи, яку виготовляє підприємство.

Гречка - основна круп'яна культура. З її зерна виробляють ядрицю, пластівці, проділ, крупку та борошно, які використовуються у харчовій галузі (в т.ч. в суміші з пшеничною крупкою та борошном). Продовольча цінність гречки зумовлена високими поживними властивостями. Гречана крупа багата білками, які добре засвоюються організмом людини. За вмістом і співвідношенням амінокислот її білки повноцінніші за білки інших круп'яних культур, оскільки містять незамінні амінокислоти, такі як лізин, лейцин і валін.

До складу ліпідів гречаної крупи в значній кількості входить лецитин, який сприяє виведенню з організму людини холестерину та служить

постачальником вітамінів В₁, В₂, В₆ і Р. Основні переваги крупів з гречки - це стійкість жирів до окислення, що сприяє довготривалому їх зберіганню із мінімальними втратами харчових властивостей та безвідходність виробництва.

Проведемо аналіз хімічного складу та енергетичної цінності крупів ТОВ «Вінницький крупозавод», які відображені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Хімічний склад та енергетична цінність крупи гречаної ядриці

Гречана крупа	Хімічний склад					Енергетична цінність, ккал на 100г продукту
	вода	білки	жири	вуглеводи	Інші речовини	
	14,0	12,6	3,3	62,1	6,9	

Хімічний склад та енергетична цінність продукції – відповідає вимогам.

Продукція заводу (гречана крупа ядриця 1 сорт) проходила лабораторні випробування, в результаті яких було виявлено значення наступних показників, які подані у таблицях: 2.4 – 2.11.

Таблиця 2.4 - Вміст токсичних елементів

№	Найменування показника	Одиниці виміру	НД на метод випробувань	Допустимі рівні	Результати випробувань	Похибка
1.	Камдій	мг/кг	ГОСТ 30178-96	0,10	0,06	-
2.	Свинець	мг/кг	ГОСТ 30178-96	0,50	0,32	-
3.	Мідь	мг/кг	ГОСТ 30178-96	10,00	4,21	-
4.	Цинк	мг/кг	ГОСТ 30178-96	50,00	23,62	-
5.	Миш'як	мг/кг	ГОСТ 26930-86	0,20	менше 0,08	-
6.	Ртуть	мг/кг	ГОСТ26927-86	0,03	0,0059	-

За результатами лабораторних досліджень вміст токсичних елементів не перевищує допустимих норм.

Таблиця 2.5 - Вміст мікотоксинів

№	Найменування показника	Одиниці виміру	НД на метод випробувань	Допустимі рівні	Результати випробувань	Похибка
1.	Афлатоксин В1	мг/кг	МР №2273-80	0,005	менше 0,001**	-
2.	Зеараленон	мг/кг	ДСТУ ISO 687062006	1,0	менше 0,05**	-
3.	Т-2 токсин	мг/кг	ГОСТ 28001-88	0,1	менше 0,1**	-
4.	Дезоксиніваленон	мг/кг	МУ №5177-90	0,5	менше 0,2**	-

Проаналізувавши лабораторні випробування гречаної крупи ядриці досліджуваного підприємства було виявлено, що вміст мікотоксинів у продукції не перевищує допустимих норм.

Далі проведемо аналіз показників вмісту радіонуклідів у гречаній крупі, який поданий у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 - Вміст радіонуклідів

№	Найменування показника	Одиниці виміру	НД на метод випробувань	Допустимі рівні	Результати випробувань	Похибка
1.	Стронцій - 90	БК/кг	МВ 10.08.1998	10,0	Не більше 5,01	-
2.	Цезій - 137	БК/кг	МВ 10.08.1998	30,0	Не більше 8,05	-

За результатами лабораторних досліджень вміст радіонуклідів не перевищує допустимих норм.

У таблиці 2.7. розглянемо вміст пестицидів у гречаній крупі ядриці.

Таблиця 2.7 - Вміст пестицидів

№	Найменування показника	Одиниці виміру	НД на метод випробувань	Допустимі рівні	Результати випробувань	Похибка
1.	Гептахлор	мг/кг	МУ №2142-80	Не допускається	менше 0,01**	-
2.	Алдрин	мг/кг	МУ №2142-80	Не допускається	менше 0,05**	-
3.	Паратіон-метил	мг/кг	МУ № 3222-85	Не допускається	менше 0,05**	-

4.	Фенітроіон	мг/кг	МУ № 3222-85	Не допускається	менше 0,04**	-
----	------------	-------	--------------	-----------------	--------------	---

Вміст пестицидів відповідає визначеним нормам. У таблиці 2.8 проаналізуємо показники вмісту ГМО.

Таблиця 2.8 - Вміст ГМО

№	Найменування показника	Одиниці виміру	НД на метод випробувань	Допустимі рівні	Результати випробувань	Невизначеність
1.	Наявність цільової послідовності промотора П 35 S		МР №02 008-06		Не виявлено	-
2.	Наявність цільової послідовності T-NOS		МР №02 008-06		Не виявлено	-

З таблиці 2.8 видно, що генно - модифікованих організмів у крупі не виявлено.

Продукція заводу – гречану крупа ядриця 1 гатунку, яка виробляється із не пропареного зерна шляхом відділу ядра від плодових оболонок, за рахунок цього утворюються цілі надколені ядра гречки.

Гречана крупа ТОВ «Вінницький крупозавод» відповідає вимогам, і має також характеристики, які відображені у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 - Характеристика показників крупи

№	Назва показника	Характеристика показника за нормативом	Фактичне значення
1.	Колір	Коричневий-різних відтінків	Коричневий-різних відтінків
2	Запах	Без затхлого, пліснявого та інших сторонніх запахів	Без затхлого, пліснявого та інших сторонніх запахів
3	Смак	Без кислого, гіркого та інших сторонніх запахів	Без кислого, гіркого та інших сторонніх запахів

Продовження таблиці 2.9

4.	Вологість,%: - для поточного споживання; - для довгострокового зберігання	13 14	13 14
5.	Вміст чистого ядра,%	не менше 97,5	99,0
6.	Смітєва домішка: - не більше у тому числі;% - мінеральна ,%	не більше 0,4 не більше 0,5	0,3 0,4
7.	Вміст необрушених зерен,%	0,3	0,3
8.	Зіпсовані зерна, %	не більше 1,2	0,1
9.	Розварюваність, хв.	25	25

Із таблиці 2.9 видно, що показники відповідають значенням нормативі.

Строк придатності гречаної крупи підприємства становить 15 місяців, продукція повинна зберігатися у сухому місті при відносній вологості повітря 70%.

На основі проведеного аналізу показників якості продукції, можна зробити висновок про рівень якості продукції підприємства, який являє собою відносну характеристика якості, що ґрунтується на порівнянні значень показників якості даної продукції з відповідними значеннями якості базової продукції. Підприємство для оцінки якості власної продукції використовує лабораторний метод.

Лабораторний (вимірювальний) метод є найбільш точним і об'єктивним, оскільки показники якості вимірюються технічними вимірювальними засобами, що постійно вдосконалюються. За його допомогою досліджують фізичні, хімічні, механічні і технологічні властивості продукції, наприклад, процент жиру, білка, цукру в продукції, вміст у ній сухих речовин, нітратів і нітритів,

залишків пестицидів, вологість, кислотність, бактеріальна забрудненість тощо. Проте слід пам'ятати, що більш точна оцінка якості продукції може бути досягнута за тісного поєднання цього методу з органолептичним.

Показники якості продукції підприємства – це характеристики властивостей продукції за певних умов створення та споживання.

Документи які підтверджують якість продукції ТОВ «Вінницький крупозавод» - це протокол лабораторних випробувань (додаток Д), посвідчення про якість крупи (додаток Е).

Здійснивши аналіз показників якості продукції ТОВ «Вінницький крупозавод» виявлено, що показники якості крупи відповідають встановленим нормам та значенням.

Продукція заводу сертифікована, завод має лабораторію, яка атестована Держстандартом України. За порівняльно невеликий час продукція заводу знайшла споживачів у багатьох регіонах України та країнах близького зарубіжжя, що також свідчить про позитивну якість продукції.

У сучасних умовах функціонування підприємств запорукою їх успіху є якість товарів які поширюються. В свою чергу належну якість товарів можливо забезпечити належним рівнем управління якістю продукції.

Управління якістю продукції ТОВ «Вінницький крупозавод» спрямоване на встановлення, забезпечення і дотримання необхідного рівня якості продукції при її розробці, виготовленні та експлуатації, що досягається шляхом систематичного контролю за якістю і цілеспрямованого впливу на умови й фактори, від яких вона залежить.

На ТОВ «Вінницький крупозавод» для здійснення ефективного менеджменту якості впроваджена комплексна система управління якістю продукції, яка являється цільовою підсистемою системи управління підприємством, об'єктом якої є якість продукції, в також фактори і умови, що на неї впливають.

Дана система управління якістю на підприємстві виконує наступну низку функцій:

- нормування вимог до якості продукції;
- організація технологічного та метрологічного, матеріально - технічного забезпечення якості продукції;
- прогнозування потреб, технічного рівня і якості продукції;
- планування підвищення якості;
- оцінку і сертифікацію продукції;
- забезпечення стабільності запланованого рівня якості продукції при її виготовленні, складуванні, відвантаженні та транспортуванні;
- стимулювання підвищення якості продукції ;
- внутрівиробничий облік і звітність з якості продукції;
- техніко-економічний аналіз поліпшення якості продукції,
- правове забезпечення управління якістю продукції;
- інформаційне забезпечення КС УЯП.

КС УЯП на ТОВ «Вінницький крупо завод» є системою заходів, методів та засобів за допомогою яких цілеспрямовано встановлюється, забезпечується та підтримується необхідний рівень якості на усіх етапах життєвого циклу круп даного заводу.

У процесі функціонування даної системи на підприємстві ставляться наступні цілі:

- 1) Створення високоякісної продукції, яка зможе відповідати кращим новим зразкам.
- 2) Поліпшення показників якості продукції.
- 3) Планомірне підвищення якості роботи виконавців.
- 4) Суворе дотримання вимог нормативно – технічної документації при виготовленні продукції.
- 5) Контроль за якістю продукції.

Розподіл спеціальних функцій щодо керування якістю між підрозділами та особами здійснювався керівником підприємства. Це дозволяє поліпшити

погодженість дій виконавців. Керування якістю в КС УЯП на підприємстві здійснюється у поєднанні з вирішенням усіх завдань керування виробничо – господарською діяльністю підприємства.

Основна особливість досліджуваної системи на підприємстві – керування якістю на основі стандартів. У своїй діяльності, тобто процесі виробництва крупи гречаної підприємство керується такими основними нормативними документами, які відображені на рис. 2.3.

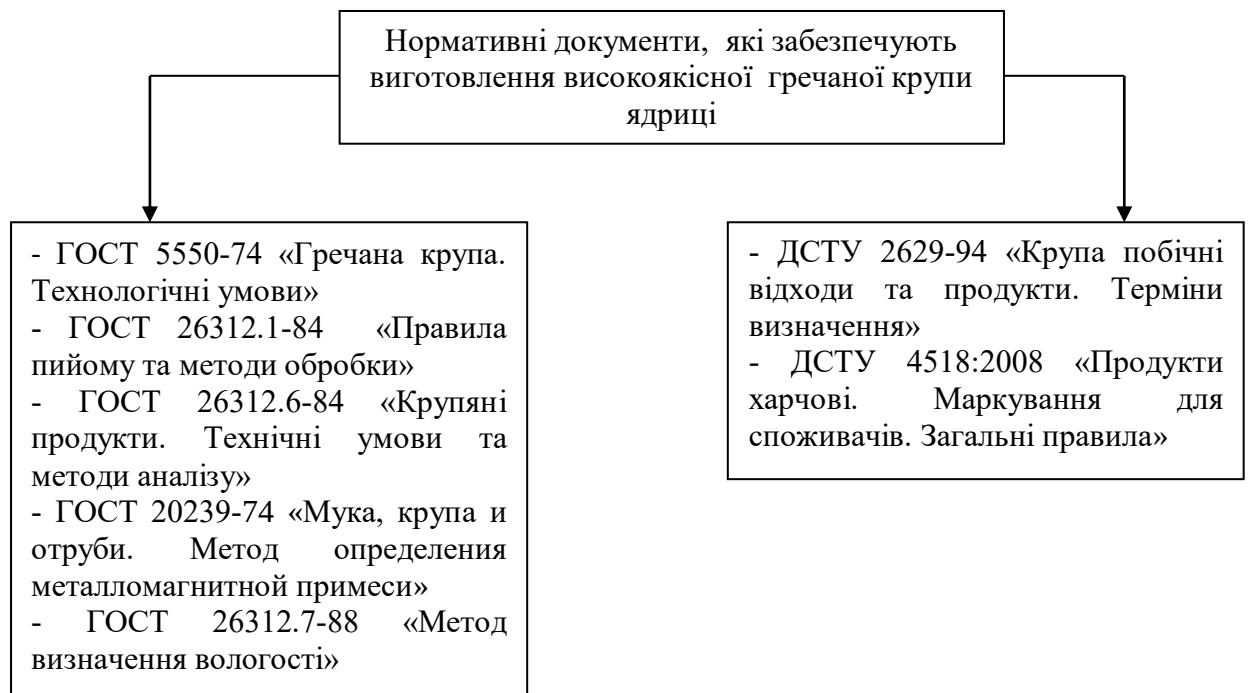


Рисунок 2.3 - Схема класифікації нормативних документів, які забезпечують якісне виробництво продукції ТОВ «Вінницький крупозавод»

КС УЯП на досліджуваному підприємстві забезпечує єдність і взаємозв'язок технічного, організаційного, економічного, соціального і правового аспектів.

Система якості даного підприємства також включає:

1. Організаційну структуру підприємства, яка включає зобов'язання, повноваження, взаємовідносини, за якою організація виконує свої функції.

2. Встановлених способів здійснення діяльності, які включають методики для системи якості. Методика включає цілі й область діяльності, що, ким, де,

коли і як це має бути зроблено, які матеріали й устаткування мають бути використані, як це контролюється і реєструється.

3. Процес виготовлення, який включає сукупність взаємозалежних ресурсів і діяльності, що перетворить вхідні елементи у вихідні.

4. Ресурси - персонал, засоби обслуговування, обладнання, технологія і методологія.

КС УЯП забезпечує наступні процеси на ТОВ «Вінницький крупозавод»



Рисунок 2.4 - Процеси, які виконує КС УЯП

Планування якості продукції на підприємстві включає в себе частину менеджменту якості, спрямовану на встановлення цілей в області якості, яка визначає необхідні процеси життєвого циклу продукції і відповідні ресурси для досягнення цілей в області якості.

Також ТОВ «Вінницький крупозавод» здійснює забезпечення якості продукції, яке покликане для гарантування такого рівня якості, яке задовольняє вимоги споживачів, що дозволяє з упевненістю купувати і використовувати . продукцію протягом тривалого часу. При забезпеченні якості на підприємстві враховуються такі обставини:

- 1) крупозавод повинен забезпечувати рівень якості продукції, що відповідає вимогам споживачів;
- 2) вся експортна продукція повинна відповідати вимогам закордонних замовників;
- 3) усвідомлення керівниками вищої ланки підприємства важливості забезпечення якості і спонукати до активної участі всіх працівників у цій сфері діяльності.

Іншими словами, процес забезпечення якості продукції на ТОВ

«Вінницький крупозавод» являє собою сукупність запланованих і систематично проведених заходів, що створюють необхідні умови для виконання кожного етапу «петлі якості» для найбільш повного задоволення вимог споживачів до якості.

Принципи забезпечення якості підприємства базуються на:

- забезпечення якості, засноване на контролі;
- забезпечення якості, засноване на керуванні виробничим процесом;

Для забезпечення якості підприємство використовує активні кваліфіковані зацікавлені кадри та матеріально-технічну базу.

Контроль за якістю продукції на даному підприємстві здійснюють для того щоб, постійно забезпечувати необхідний рівень якості продукції, зафіксований в нормативних документах, шляхом безпосередньої перевірки і цілеспрямованого впливу на умови і чинники, що формують його.

Належна якість крупи гречаної ядриці підприємства покликана забезпечити конкурентоспроможність продукції заводу, під якою розуміється це характеристика товару, що відображає її відмінність від товару-конкурента як за ступенем задоволення конкретної потреби, так і за витратами на його забезпечення.

Як зазначалось, однією із функцій КС УЯП є сертифікація продукції. ТОВ «Вінницький крупозавод» разом із Державним Комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики провело сертифікацію продукції та видало сертифікат відповідності.

Суттєвим недоліком діючої системи менеджменту якості на ТОВ «Вінницький крупозавод» є недостатня кількість інструментів управління якістю продукції, тобто обмежений набір методів управління якістю продукції, що призводить до нестабільного виконання процесів, які відображені на рис. 2.4. Для ефективного функціонування комплексної системи УЯП на підприємстві необхідно розширити діапазон використання методів за допомогою яких підприємство здійснюватиме вплив на процес керування якістю.

2.3 Обґрунтування необхідності удосконалення комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод»

Сучасні умови господарювання вимагають від ТОВ «Вінницький крупозавод» дотримання належного комплексного механізму управління якістю продукції.

На якість продукції досліджуваного підприємства впливає значна кількість факторів, які діють як самостійно, так і в взаємозв'язку між собою, як на окремих етапах життєвого циклу продукції, так і на кількох. Всі фактори об'єднані в 4 групи: технічні, організаційні, економічні і суб'єктивні.

В основі усіх систем якості так і в основі КС УЯП ТОВ «Вінницький крупозавод» лежить «петля якості» (рис. 2.5)



Рисунок 2.5 - «Петля якості» ТОВ «Вінницький крупозавод»

ТОВ «Вінницький крупозавод» виконує усі етапи «петлі якості», розглянемо детальніше деякі з них.

Політика у сфері якості відповідає меті організації – виготовлення високоякісної гречаної крупи, вона є основою для встановлення та перегляду цілей у сфері якості, також є поширеною та зрозумілою на всіх рівнях в організації та аналізувалася з погляду її постійної придатності.

Для здійснення вимог системи якості у галузі маркетингу ТОВ «Вінницький крупозавод»:

- представляє прогноз потреби в продукції;
- чітко формулює вимоги споживача на основі аналізу попиту ринку;
- установити на постійній основі систему зворотного зв'язку й контролю одержуваної інформації;
- представляє звіт по вимогах, висунутих до продукції.

Також, у процесі своєї діяльності ТОВ «Вінницький крупозавод» виконує вимоги системи якості при проектуванні й розробці технічних умов:

- система якості забезпечує створення проекту, що відповідає вимогам споживача й світовому рівню;
- планує роботу із проектування у вигляді цільової науково-технічної програми;
- розробляє комплекс заходів, спрямованих на виключення помилок при проектуванні, випробуванні й вимірі параметрів продукції на різних етапах проектування;
- контроль відповідності проекту вихідним вимогам;
- періодичний аналіз всіх компонентів проекту;
- аналіз готовності споживача до використання продукції
- контроль за змінами проектів;
- повторні оцінки проекту.

ТОВ «Вінницький крупозавод» виконує вимоги системи якості при матеріально-технічному постачанні, зокрема:

- підприємство відповідає за якість кінцевої продукції в цілому

- незалежно від якості придбати матеріалів необхідних для виробництва;
- розробляє вимоги до покупних матеріалів, комплектуючих вузлів і деталей;
 - установлювати процедури, методи й форми роботи з постачальниками;
 - розглядає процедури рішення суперечливих питань з якості покупної продукції з постачальниками й веде претензійну роботу;
 - здійснює реєстрацію даних про якість покупної продукції й про постачальників.

Виробництво круп забезпечується відповідно до вимог технічної документації. Для цього діюча комплексна система управління якістю забезпечує роботу всіх елементів виробництва (обладнання, комплектуючі, технічну документація і т.ін.) в керованих умовах. Особлива увага приділяється виробничим процесам, що формують параметри продукції.

Як уже зазначалось у роботі, елементом системи є контроль і випробування готової продукції, а також контроль і випробування в процесі виробництва і оцінка якості на основі перевірки продукції, прийнятої ВТК.

КС УЯП ТОВ «Вінницький крупозавод» на після виробничих процесах забезпечує якість продукції при вантажно-розвантажувальних роботах, зберіганні, транспортуванні, монтажі; передбачає забезпечення ресурсами, умов і заходів, що запобігають виникненню дефектів.

Підприємство повинне встановити, задокументувати, впровадити та підтримувати систему управління якістю і постійно поліпшувати її результативність. Відібрана модель системи управління якістю ТОВ «Вінницький крупозавод» має відповідати основним двом вимогам: по-перше, докладно й точно описувати технічне, технологічне й організаційне втримування процесу створення, виготовлення, використання й утилізації продукції і по-друге, бути максимально простою, зрозумілою, легко сприйматися. Згідно із вище зазначеним, підприємству необхідно удосконалити організаційний аспект управління якістю продукції, у вигляді впровадження більш ефективних методів УЯП та здійснити розробку моделі системи менеджменту якості.

З УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ТА АНАЛІЇ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НА ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ КРУПОЗАВОД»

3.1 Шляхи удосконалення комплексної системи управління якістю продукції

Якість продукції є складним соціально-економічним феноменом, де перетинаються інтереси споживача і виробника. У сучасних умовах вільної конкуренції пріоритетом стає саме якість продукції, адже насиченість ринку змушує виробників пропонувати товари високого рівня. ТОВ «Вінницький крупо завод» має забезпечувати відповідний рівень якості продукції, що можливо лише за умови функціонування ефективної комплексної системи управління якістю продукції (КС УЯП).

У другому розділі роботи проведено дослідження діючої КС УЯП на ТОВ «Вінницький крупо завод», яка являє собою сукупність органів і об'єктів управління, що взаємодіють за допомогою матеріально-технічних та інформаційних засобів для забезпечення управління якістю.

В ході дослідження встановлено, що одним із суттєвих недоліків існуючої системи менеджменту якості є обмежене використання інструментів управління якістю, тобто недостатній набір методів управління.

Отже, у цьому розділі запропоновано шляхи вдосконалення діючої КС УЯП на ТОВ «Вінницький крупо завод». КС УЯП на підприємстві — це сукупність заходів, методів і засобів, що цілеспрямовано встановлюють, забезпечують та підтримують необхідний рівень якості на всіх етапах життєвого циклу продукції, зокрема круп.

Для ефективного функціонування комплексної системи УЯП на підприємстві доцільно розширити спектр використовуваних методів, які дозволять впливати на процес управління якістю гречаних круп.

ТОВ «Вінницький крупозавод» у своїй діяльності та для забезпечення успішного функціонування КС УЯП може впровадити такі методи й концепції управління якістю продукції (рис. 3.1).



Рисунок 3.1 - Методи управління КС УЯП

У межах удосконалення комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод» доцільним є впровадження статистичних методів контролю якості. Зокрема, ефективним інструментом можуть стати контрольні карти, які дозволяють систематизувати та накопичувати інформацію про повторювані дефекти продукції, а також здійснювати моніторинг стабільності виробничого процесу.

Окрім цього, на підприємстві доцільно використовувати таблиці вибіркового контролю, результати яких можна поширювати на всю партію продукції. Також можливе застосування методів теорії ймовірності для статистичного прогнозування покращення якісних показників продукції, що дозволить підприємству здійснювати аналітику якості на більш високому рівні.

У межах комплексної системи управління якістю продукції статистичні методи контролю визнаються одними з найбільш прогресивних. Вони базуються на використанні методів математичної статистики для систематичного контролю якості виробів та технологічного процесу, що спрямовано на підтримання його стабільності та забезпечення заданого рівня якості продукції.

Переваги використання статистичних методів контролю якості на ТОВ «Вінницький крупозавод»:

1. Є профілактичними методами контролю, що дає змогу запобігати дефектам, а не лише фіксувати їх.
2. Дозволяють обґрунтовано перейти до вибіркового контролю, зменшуючи трудомісткість перевірок.
3. Забезпечують наочність динаміки змін якості продукції та стану виробничого процесу за допомогою графічних засобів візуалізації (контрольні карти).

Завдання статистичного управління якістю продукції включають:

1. Аналіз технологічного процесу з метою досягнення належної точності, налагодженості та стійкого статистичного стану.
2. Поточний контроль із метою оперативного регулювання та підтримання процесу у межах встановлених якісних параметрів.
3. Вибірковий статистичний приймальний контроль для оцінювання якості готової продукції.

Інтеграція статистичних методів у КС УЯП сприятиме підвищенню конкурентоспроможності продукції підприємства, зниженню витрат на контроль і дефекти, а також формуванню стабільної системи забезпечення якості відповідно до сучасних вимог ринку.

Дане підприємство має можливість впровадження концепції безперервного покращення якості, розробленої Дж. Джураном — AQI (Annual Quality Improvement). У межах концепції AQI ТОВ «Вінницький крупозавод»

зосереджуватиме увагу на стратегічних підходах, підвищенні рівня конкурентоспроможності та досягненні довгострокових результатів.

Основні принципи концепції AQI включають:

- планування заходів з покращення якості керівним складом на всіх рівнях управління та у всіх напрямках діяльності підприємства;
- створення заходів, спрямованих на усунення та запобігання помилкам у системі управління якістю;
- перехід від адміністративного управління (через директиви згори) до системного управління всіма процесами у сфері якості, зокрема через оптимізацію адміністративної діяльності.

Для впровадження концепції AQI на підприємстві необхідно сформулювати комплекс дій, що включає:

- розроблення щорічних програм підвищення якості;
- створення методів оцінювання та покращення якості продукції;
- навчання працівників статистичним методам та їх практичне застосування;
- удосконалення організації адміністративних процесів.

Одним із дієвих методів управління якістю та складовою вдосконалення КС УЯП є методи Тагуті, що охоплюють сукупність підходів до управління якістю, орієнтованих на реалізацію концепції підвищення якості під час планування продукції з урахуванням варіативності та невизначеності.

У процесі впровадження цих методів підприємство зосередить увагу на так званому позавиробничому регулюванні якості та застосуванні «функції втрат Тагуті», яка дає змогу у грошовому вираженні обчислювати втрати якості через відхилення показників від запланованих значень.

Призначення методу полягає у його застосуванні на етапі проєктування продукції, а також у процесі її виготовлення. Використання таких методів надасть можливість оцінювати показники якості продукції та визначати втрати якості, які зростають зі збільшенням відхилень фактичних параметрів від номінальних, навіть у межах допустимих значень.

У своїй діяльності ТОВ «Вінницький крупозавод» може впроваджувати програму «Нуль дефектів», яка базується на чотирьох основних принципах якості:

1. Якість означає відповідність встановленим вимогам.
2. Основою системи забезпечення якості є попередження появи дефектів.
3. Еталон якості — відсутність дефектів.
4. Показником якості виступає вартість невідповідностей.

Функціонування КС УЯП на підприємстві може ґрунтуватися на концепції «Будинок якості», яка реалізується через методику досягнення споживчої цінності продукції за найнижчої можливої собівартості.

Крім того, досліджуване підприємство може впровадити методологію «Шість сигма» з метою оптимізації виробничих процесів та усунення потенційних дефектів. «Шість сигма» поділяється на дві ключові методології: DMAIC (модернізація існуючих бізнес-процесів) та DMADV (розробка нових продуктів або процесів із гарантованою високою якістю).

Методологія DMAIC включає п'ять основних етапів, які підприємство повинне послідовно реалізовувати:

- Define — формулювання цілей удосконалення процесу відповідно до очікувань клієнтів та загальної стратегії підприємства;
- Measure — вимірювання поточного стану процесу та збір даних для подальшого аналізу;
- Analyze — аналіз причинно-наслідкових зв'язків між чинниками, що впливають на якість;
- Improve — поліпшення або оптимізація процесу з використанням аналітичних інструментів;
- Control — встановлення контролю для забезпечення виявлення та усунення відхилень до моменту, коли вони спричинять дефекти. Цей етап також охоплює тестування та пробні впровадження.

Методологія DMADV також включає п'ять основних етапів:

- Define — визначення цілей проектування на основі потреб споживачів та стратегії підприємства;
- Measure — вимірювання та ідентифікація критично важливих для якості показників (CTQs), характеристик продукції і виробничого процесу, а також оцінка ризиків;
- Analyze — аналіз для розробки та проектування альтернативних варіантів, створення концептуальних проектів і оцінка здатності до проектування;
- Design — детальне проектування, оптимізація, а також верифікація проекту, що передбачає використання імітаційних програм;
- Verify — перевірка проекту, проведення пілотних запусків, впровадження виробничого процесу та передача його відповідальному власнику.

Концепція постійного вдосконалення KAIZEN, яку може застосовувати ТОВ «Вінницький крупозавод», передбачає системний підхід до підвищення якості, орієнтований на здійснення безперервних невеликих покращень, які можуть впроваджуватися кожним співробітником підприємства.

При впровадженні системи KAIZEN на ТОВ «Вінницький крупозавод» вона матиме такі характерні риси:

- від персоналу вимагаються значні зусилля, при цьому необхідні мінімальні інвестиції;
- у процес покращення залучається весь колектив підприємства;
- потрібно здійснити велику кількість невеликих покрокових змін.

У сфері управління якістю продукції ТОВ «Вінницький крупозавод» може застосовувати методологію QFD, яка включає економіко-математичні інструменти, що вирішують такі завдання:

- аналіз побажань споживачів щодо якості і вартості продукції;
- нормування вимог до якості продукції;
- визначення технічних параметрів у частині надійності продукції;
- оптимізація показників якості продукції;

- оцінка технічного рівня та аналіз якості продукції
- аналіз витрат споживачів під час експлуатації продукції;
- дослідження можливостей повторного використання продукції, що не відповідає вимогам або відпрацювала свій термін, на стадії утилізації.

Основним критерієм ефективності роботи комплексної системи управління якістю продукції на підприємстві є відповідність рівня якості найкращим науково-технічним досягненням.

Як видно з рис. 3.1, підприємство може застосовувати концепцію MBQ — сучасний підхід до управління організацією, який акцентує увагу на якості продукції через впровадження ідеї «постійного вдосконалення».

Загалом ефективна робота комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод» може бути забезпечена за рахунок впровадження організаційно-технічних заходів, спрямованих на забезпечення якості, а також застосування високих стандартів виробничої культури.

На рис. 3.2 відображено організаційні фактори, які слід враховувати для належного функціонування комплексної системи управління якістю продукції на підприємстві ТОВ «Вінницький крупозавод».

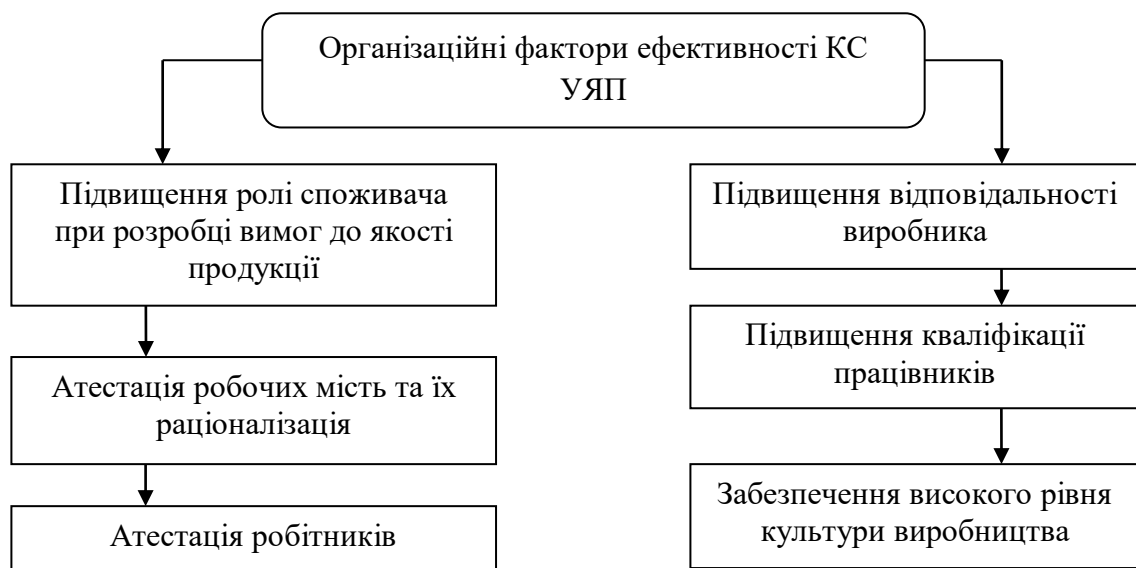


Рисунок 3.2 - Організаційні фактори ефективного функціонування КС УЯП на досліджуваному підприємстві

Проведемо обґрунтування необхідності врахування зазначених факторів для ефективного функціонування системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод»:

1. Підвищення ролі споживача продукції полягає в активній участі останнього у систематичній оцінці технічного рівня та якості продукції на всіх етапах — від проектування та освоєння до виробництва і споживання. Відповідно до Закону України «Про підприємство (об'єднання)», вимоги споживача є обов'язковими для виконання підприємством, а їх повне і своєчасне задоволення — найвищим пріоритетом діяльності кожного трудового колективу.

2. Посилення ролі виробника продукції полягає у його активній участі в розгляді та удосконаленні технічної документації, забезпеченні технологічної підготовки виробництва, налагодженні технологічних процесів для серійного випуску продукції, а також у здійсненні контролю та проведенні іспитів готової продукції.

3. Атестація робочих місць — це всебічна оцінка їх фактичного стану шляхом порівняння з найкращими зразками організації робочих місць, нормативами та стандартами. Оцінка включає такі основні фактори: планування і умови праці, оснащення та обслуговування робочих місць, технічні норми часу, а також ступінь поділу і кооперації праці. Атестація дозволяє не лише оцінити поточний стан, а й виявити резерви для підвищення якості виготовлення продукції та продуктивності праці.

4. Атестація робітників проводиться з метою покращення підбору, розміщення та професійного розвитку кадрів, підвищення їх ідейно-політичного рівня, а також якості праці при раціональному використанні робітників. Оцінка включає аналіз якості виконуваної роботи, особистого внеску працівників у розвиток підприємства та створення високоякісної продукції.

5. Роль керівника підприємства полягає в організації постійного і безперервного підвищення кваліфікації працівників та спеціалістів. Це

необхідно для забезпечення відповідності їх професійної підготовки сучасним вимогам техніки та технології, а також для навчання нових працівників специфіці організації виробництва і детального ознайомлення з вимогами до якості круп.

6. Забезпечення високого рівня культури виробництва створює умови для оновлення асортименту продукції та підвищення її якості. На рис. 3.3 наведено основні елементи, завдяки яким ТОВ «Вінницький крупо завод» зможе підтримувати високу культуру виробництва, що, в свою чергу, сприятиме більш ефективному функціонуванню системи управління якістю на підприємстві.

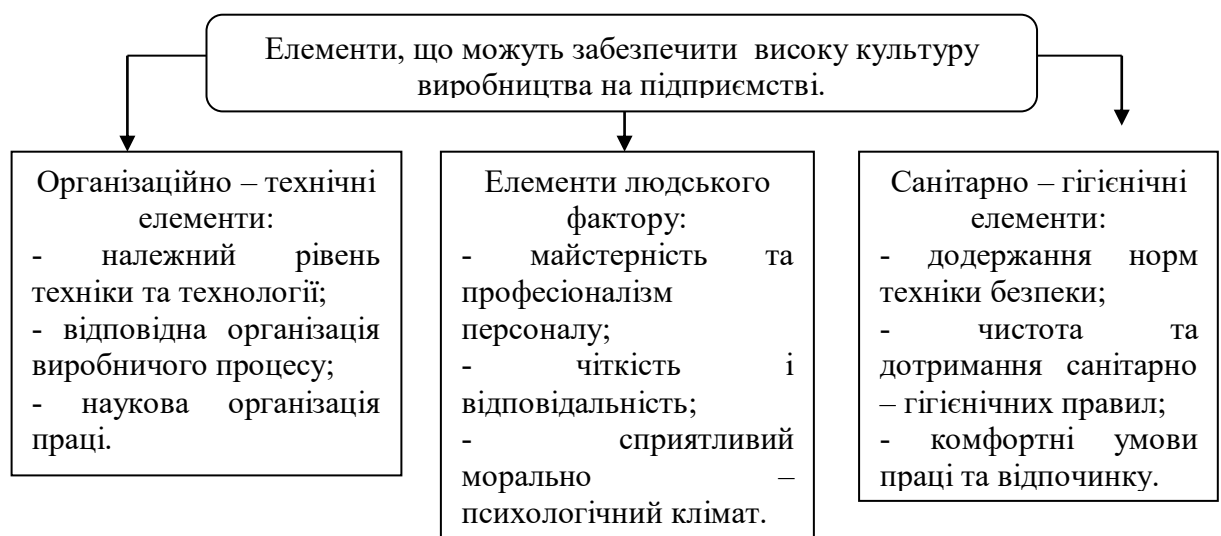


Рисунок 3.3 - Елементи високої культури виробництва

В цілому, для ефективного управління якістю продукції та належного функціонування комплексної системи управління якістю гречаної крупи підприємству необхідно дотримуватись наступних принципів:

1. Орієнтація всієї діяльності організації на споживача, задоволення вимог і очікувань якого визначає успіх підприємства в умовах ринкової економіки.

2. Розгляд виробничих відносин між працівниками як відносин «споживач — постачальник».

3. Безперервне удосконалення виробничих процесів та діяльності у сфері якості.

4. Комплексний та системний підхід до забезпечення якості на всіх стадіях життєвого циклу продукції.

5. Зосередження основних зусиль у сфері якості на людських ресурсах, включаючи ставлення працівників до роботи, культуру виробництва та стиль керівництва.

6. Активна участь всього персоналу у вирішенні питань якості — адже якість є справою кожного.

7. Постійне підвищення компетентності працівників організації.

8. Орієнтація не на виявлення помилок, а на їх попередження.

9. Сприйняття забезпечення якості як безперервного процесу, у якому якість кінцевого продукту залежить від якості на всіх попередніх етапах.

10. Оптимізація балансу між якістю, витратами та часом.

11. Забезпечення достовірності інформації про якість шляхом використання статистичних методів.

12. Постійне вдосконалення якості.

Впровадження цих методів і принципів дозволить підприємству удосконалити комплексну систему управління якістю продукції, забезпечити стабільне підвищення її рівня, а також покращити економічні показники діяльності.

3.2 Розробка моделі комплексної системи управління якістю продукції для ТОВ «Вінницький крупозавод»

На ТОВ «Вінницький крупозавод» функціонує комплексна система управління якістю продукції (КС УЯП), яка забезпечує підтримання необхідного рівня якості продукції на всіх етапах — від розробки до виготовлення та споживання. Це досягається шляхом систематичного виконання циклу менеджменту якості та цілеспрямованого впливу на умови і фактори, що визначають якість продукції.

У зв'язку з цим, у даному розділі роботи буде проведена розробка моделі КС УЯП для досліджуваного підприємства.

Розроблена модель включає всі фактори, необхідні для реалізації місії підприємства — задоволення харчових, смакових та естетичних потреб споживачів круп'яної продукції шляхом пропозиції високоякісної гречаної крупи.

Модель комплексної системи управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод» являє собою дієву робочу форму, що забезпечує застосування ефективних технічних та управлінських методів. Вона включає найкращі та практичні способи взаємодії людей, машин і інформації для досягнення таких цілей:

- повне задоволення вимог споживачів до якості гречаних круп;
- оптимізація витрат, пов'язаних із забезпеченням якості.

При розробці моделі враховано такі основні фактори:

- 1) Повний цикл менеджменту якості: політика якості, цілі в області якості, планування якості, забезпечення якості, поліпшення та контроль якості;
- 2) Виконання етапів «петлі якості» (PDCA — Plan, Do, Check, Act);
- 3) Використання ефективних методів управління якістю;
- 4) Організаційні фактори, що впливають на ефективність системи управління якістю;
- 5) Елементи високої культури виробництва;
- 6) Управління ресурсами.

Дана модель спрямована на забезпечення безперервного вдосконалення процесів управління якістю, що є позитивним фактором для діяльності ТОВ «Вінницький крупозавод».

Раціональне та послідовне поєднання складових процесу управління якістю дозволить підприємству досягти поставлених цілей у сфері якості. Виконання етапів «петлі якості» забезпечить належний взаємозв'язок між видами діяльності, що впливають на якість на різних стадіях — від визначення потреб споживачів до оцінки ступеня їх задоволення. Це сприятиме

ефективному впливу системи якості на процес створення продукції через послідовне виконання функцій адміністративного та оперативного управління підприємством.

Роль застосування ефективних методів управління якістю, а також врахування організаційних факторів і елементів високої культури виробництва, вже була розглянута у попередніх розділах роботи. У цілому вони спрямовані на вдосконалення комплексної системи управління якістю продукції, що в кінцевому підсумку забезпечить належне виконання підприємством своєї основної мети — виробництва якісної гречаної крупи та отримання прибутку.

Крім того, ТОВ «Вінницький крупозавод» відповідно до розробленої моделі має визначити та забезпечити необхідні ресурси для впровадження і підтримки системи управління якістю, а також для постійного підвищення її ефективності.

Таким чином, розроблена модель функціонування комплексної системи управління якістю дасть змогу здійснювати менеджмент якості на високому рівні, що в подальшому сприятиме підвищенню конкурентоспроможності продукції — ключового чинника комерційного успіху на сучасному конкурентному ринку.

3.3 Аналіз ефективності удосконаленої комплексної системи управління якістю продукції

Результат діяльності будь-якої економічної системи, структури або об'єднання має бути ефективним і приносити відповідний вид ефективності залежно від специфіки діяльності.

Управління якістю продукції на ТОВ «Вінницький крупозавод» полягає у встановленні, забезпеченні та підтриманні необхідного рівня якості на всіх етапах — від розробки й виготовлення до споживання продукції. Це досягається шляхом систематичного контролю якості та цілеспрямованого впливу на умови й фактори, що її визначають.

Для цього на підприємстві функціонує комплексна система управління якістю продукції (КС УЯП). Аналіз роботи цієї системи виявив певні недоліки, зокрема обмеженість застосовуваних методів управління якістю та необхідність удосконалення організаційного аспекту управління якістю продукції.

Відповідно, було розроблено нову модель КС УЯП для ТОВ «Вінницький крупозавод» та надано рекомендації щодо підвищення її ефективності.

Основна мета діяльності підприємства та функціонування системи менеджменту якості — виробництво високоякісної продукції. У цьому розділі проведемо аналіз ефективності удосконаленої комплексної системи управління якістю продукції ТОВ «Вінницький крупозавод».

Економічна ефективність удосконаленої системи якості характеризується розміром додаткового прибутку, отриманого від виробництва та реалізації продукції підвищеної якості, що безпосередньо відповідає головній меті КС УЯП — виробництву якісної продукції.

Річний економічний ефект (річний прибуток від удосконаленої КС УЯП), позначений як Ея, розраховується за формулою:

$$E_a = (\Delta\Pi - E_n \times K) \times N_a, \quad (3.1)$$

де $\Delta\Pi$ — приріст прибутку за рахунок реалізації одиниці продукції підвищеної якості, грн.;

E_n — нормативний коефіцієнт ефективності капітальних вкладень (величина цього показника для державного сектора економіки України була встановлена в 0,15);

K — питомі капіталовкладення на проведення заходів щодо поліпшення якості продукції, грн./од.;

N_a — обсяг продукції поліпшеної якості в натуральних одиницях.

У таблиці 3.1 зазначимо вихідні дані для розрахунку економічної ефективності удосконаленої КС УЯП.

Таблиця 3.1 - Вихідні дані для розрахунку ефективності удосконаленої КС УЯП

№	Показники	Одиниці виміру, рік	До покращення	Після покращення
1.	Річний випуск продукції	т	12 600	13 104
2.	Додаткові капіталовкладення пов'язанні із освоєнням нової моделі:	грн.		
	- атестація робочих міст	грн..	-	1 800
	- атестація робітників	грн.	-	1 200
	- підвищення кваліфікації працівників	грн..	-	1000
	Разом	грн.	-	4 000
3.	Собівартість круп	грн	8976,8	9200
4.	Ціна круп	грн/т	16 000	18 000

1) Для розрахунку Ея спочатку визначимо приріст прибутку за рахунок реалізації одиниці продукції підвищеної якості, за сприянням удосконаленої КС УЯП.

$$\Delta\P = (\Pi_2 - C_2) - (\Pi_1 - C_1), \quad (3.2)$$

де Π_1 , Π_2 – відповідна ціна одиниці продукції до та після її поліпшення, грн.;

C_1 , C_2 – собівартість одиниці продукції до та після її поліпшення, грн.

$$\Delta\P = (18\,000 - 9\,200) - (16\,000 - 8976,8) = 1776,8 \text{ грн.}$$

Отже, приріст прибутку складе 1776,8 грн.

2) Із врахуванням даних, які містяться у таблиці 5.1. розраховуємо річну економічну ефективність удосконаленої системи менеджменту якості підприємства (згідно формули 5.1):

$$Ея = (1776,8 - 0,15 \times 4000) \times 13\,104 = 15420787 \text{ грн.}$$

Визначимо термін окупності (T_o) додаткових капіталовкладень пов'язаних із освоєнням нової моделі КС УЯП підприємства, який можна знайти як відношення цих витрат до величини річного економічного ефекту.

$T_0 = 4000/15420787 = 0,025$ року = менше 1 міс.

Отже, розроблена модель комплексної системи управління якістю продукції для ТОВ «Вінницький крупозавод» є ефективним комплексом заходів, методів і засобів, які спрямовані на встановлення, забезпечення та підтримання необхідного рівня якості на всіх етапах життєвого циклу гречаної крупи. Після впровадження цієї моделі підприємство зможе отримати економічний ефект у розмірі 15 420 787 грн, що суттєво перевищує прибуток за 2025 рік.

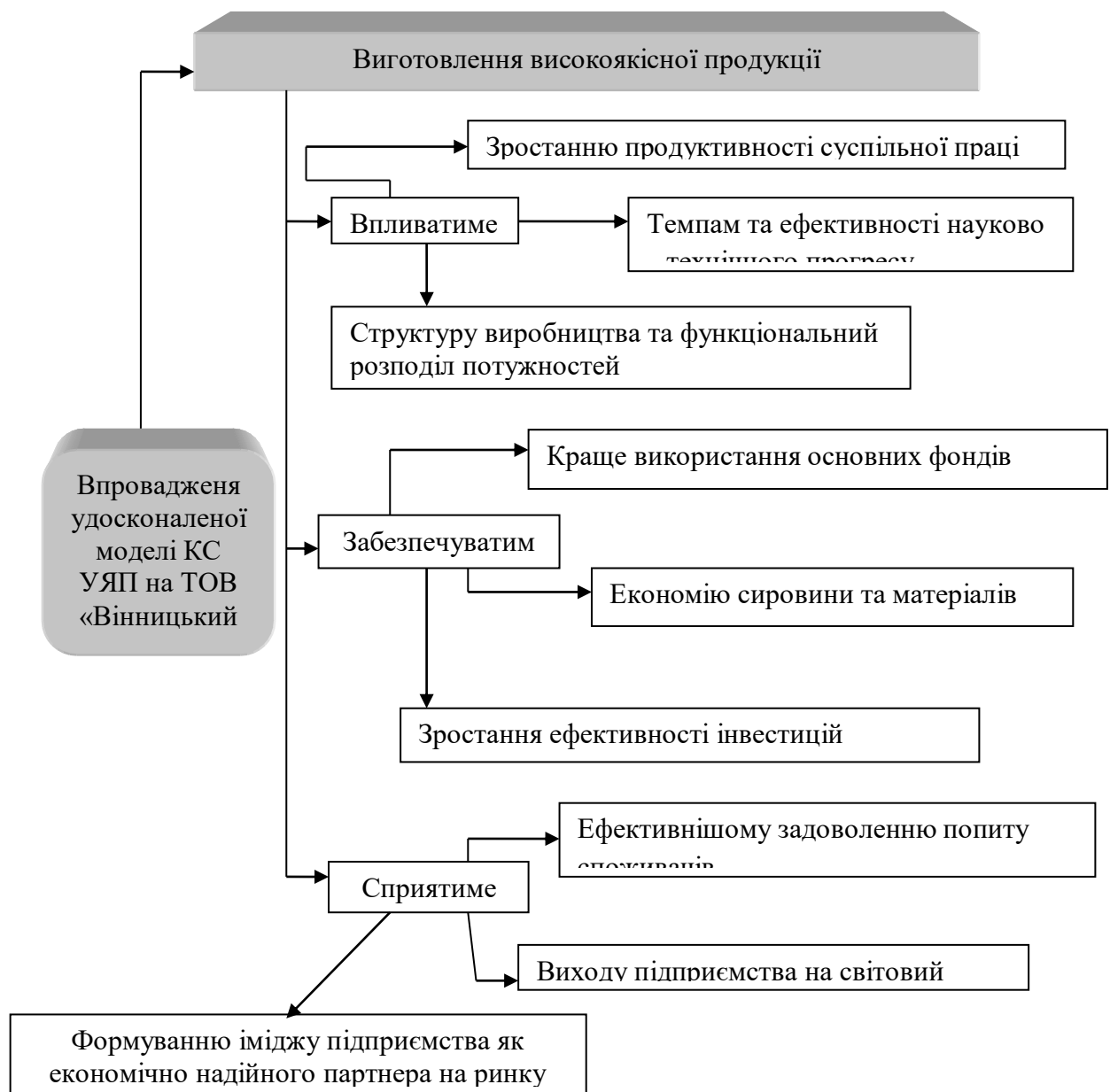


Рисунок 3.5- Вплив впровадження удосконаленої моделі КС УЯП на ТОВ «Вінницький крупозавод»

Впровадження удосконаленої системи управління якістю на ТОВ «Вінницький крупозавод» сприятиме підвищенню якості продукції, що позитивно вплине як на виробничі процеси, так і на загальний імідж підприємства, що ілюструється на рисунку 3.5.

Застосування нової моделі комплексної системи управління якістю продукції, ефективних методів менеджменту якості, впровадження елементів високої культури виробництва та врахування організаційних факторів дозволить ТОВ «Вінницький крупозавод» отримувати високі прибутки та займати більш вигідні позиції на ринку.

ВИСНОВКИ

Ця бакалаврська кваліфікаційна робота присвячена вдосконаленню комплексної системи управління якістю продукції на підприємстві ТОВ «Вінницький крупозавод».

У першому розділі розглянуто теоретичні та методологічні засади функціонування системи управління якістю продукції. Зокрема, проаналізовано сутність поняття «якість продукції», її основні показники, а також визначено структуру та принципи дії комплексної системи управління якістю. Встановлено, що якість продукції – це сукупність характеристик, які здатні задовольнити потреби та очікування споживачів.

Для ефективного управління якістю використовується комплексна система управління якістю продукції (КС УЯП), яка включає організаційну структуру, методики, виробничі процеси та необхідні ресурси. Основною метою функціонування цієї системи є виявлення невідповідностей (дефектів) щодо встановлених стандартів якості та прийняття рішень стосовно подальшого використання продукції з дефектами.

Крім того, в роботі проаналізовано нормативно-правову базу, яка регламентує забезпечення якості продукції. Вона включає систему нормативних документів і правових норм, спрямованих на гарантування належної якості продукції та захист прав споживачів.

Також з'ясовано що, існують засоби якими органи управління впливають на елементи продуктивного процесу, забезпечуючи досягнення й підтримку планованого стану й рівня якості продукції, тобто методи управління КС УЯП, які покликані забезпечити досягнення й підтримку планованого стану й рівня якості продукції.

У другому розділі дослідження було проаналізовано організаційно-економічну та управлінську діяльність ТОВ «Вінницький крупозавод». Встановлено, що підприємство має статус юридичної особи.

Основною продукцією заводу є гречана крупа-ядриця, яка відповідає вимогам чинних державних стандартів.

З'ясовано, що на підприємстві впроваджено лінійно-функціональну структуру управління, яка базується на принципі чіткого розподілу повноважень і відповідальності за функціями, а також прийняття рішень за ієрархією.

Аналіз господарських показників, забезпеченості підприємства ресурсами та оцінка фінансового стану свідчать про те, що ТОВ «Вінницький крупозавод» не є фінансово стійким. Проте, згідно з результатами дослідження, підприємство не зазнає збитків від своєї основної діяльності. Крім того, аналіз показників якості продукції підтвердив її відповідність установленим стандартам. Вся продукція сертифікована, а на підприємстві функціонує лабораторія, що має атестацію Держстандарту України.

На ТОВ «Вінницький крупозавод» для здійснення ефективного менеджменту якості впроваджена комплексна система управління якістю продукції, яка являється цільовою підсистемою системи управління підприємством, об'єктом якої є якість продукції, а також фактори і умови, що на неї впливають. Дана система має власну структуру та передбачає багаторівневу організацію управління: на рівні підприємства, цеху, ділянки, бригади, окремого робочого місця. КС УЯП на досліджуваному підприємстві забезпечує єдність і взаємозв'язок технічного, організаційного, економічного, соціального і правового аспектів. Дана система менеджменту якості на досліджуваному підприємстві передбачає планування якості, забезпечення, контроль та поліпшення якості. Суттєвим недоліком діючої системи менеджменту якості на ТОВ «Вінницький крупозавод» є недостатня кількість інструментів управління якістю продукції, тобто обмежений набір методів управління якістю продукції.

Для ефективного функціонування ТОВ «Вінницький крупозавод» в області якості було здійснено розробку моделі КС УЯП, яка дала змогу врахувати наступні фактори: увесь процес менеджменту якості, виконання етапів петлі якості, використання ефективних методів управління якістю,

організаційні фактори ефективності системи управління якістю, елементи високої культури виробництва та управління ресурсами.

У даній роботі було проведено аналіз ефективності удосконаленої комплексної системи управління якістю продукції, який дав змогу виявити що, розроблена модель комплексної системи управління якістю продукції для ТОВ «Вінницький крупозавод» є досить ефективною оскільки, після її впровадження підприємство зможе отримувати економічний ефект у розмірі 15420787 грн., який у порівнянні із прибутком 2024 року значно більший.

В цілому для ефективного управління якістю продукції та належної дієвості комплексної системи управління якістю гречаної крупи в цілому підприємству необхідно дотримуватись низки наступних принципів:

1. Орієнтація всієї діяльності організації на споживачів, від задоволення вимог і сподівань яких залежить її успіх у ринковій економіці.
2. Погляд на виробничі відносини між працівниками як на відносини споживача з постачальником.
3. Безперервне удосконалення виробництва і діяльності у сфері якості.
4. Комплексне і системне вирішення завдань забезпечення якості на всіх стадіях її життєвого циклу.
5. Перенесення головних зусиль у сфері якості в бік людських ресурсів (акцент на ставлення працівників до справи, на культуру виробництва, на стиль керівництва).
6. Участь усього без винятку персоналу у вирішенні проблем якості (якість — справа кожного).
7. Безперервне підвищення компетентності працівників організації.
8. Концентрація уваги не на виявленні, а на попередженні невідповідностей.
9. Ставлення до забезпечення якості як до безперервного процесу, коли якість об'єкта на кінцевому етапі є наслідком досягнення якості на всіх попередніх етапах.
10. Оптимізація співвідношення в тріаді "якість — витрати — час".

11. Забезпечення достовірності даних про якість за рахунок використання статистичних методів.
12. Безперервне поліпшення якості.
13. Впровадження розробленої моделі КС УЯП
14. Використання пропонованих методів управління якістю продукції, організаційних факторів ефективності системи управління якістю та елементи високої культури виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Козак Ю.Г. Управління якістю продукції. К.: Центр учбової літератури, 2020.
2. Литвиненко І.І. Системи управління якістю: навч. посібник. К.: КНЕУ, 2021.
3. Гудзик П.М. Комплексне управління якістю: Навч. посібник. Львів: Магнолія, 2022.
4. Демін Д.І. Управління якістю продукції: підручник. Харків: Фоліо, 2023.
5. Хоружий Л.І. Стандартизація, сертифікація та управління якістю. К.: Ліра-К, 2022.
6. Кальницький Ю.В. Управління якістю продукції та послуг. К.: Кондор, 2021.
7. Соколова І.В. Управління якістю: сучасні концепції. Х.: ХНУ, 2020.
8. Білик І.І. Менеджмент якості. К.: Академвидав, 2021.
9. Парамонов С.В. Удосконалення системи управління якістю на підприємстві в умовах євроінтеграційних процесів. Полтава: НУ «Полтавська політехніка», 2024. 85 с. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/18017>
10. Ніканорова Л.В. Удосконалення системи управління якістю випробувальної лабораторії харчових продуктів відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17025. Суми: СумДУ, 2023. 72 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91177>
11. Рєпіна І.М. Удосконалення підходів до формування системи управління якістю на фармацевтичному підприємстві. // Журнал стратегічних економічних досліджень. 2023. № 2 (13). С. 94–101.
<https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24150>
12. Баби́к М., Кубанов Р. Удосконалення системи управління якістю продукції будівельного підприємства. // Матеріали науково-практичної конференції КНУБА, 2023. С. 61–62. <https://repository.knuba.edu.ua/items/57ac3c13-5b04-422b-9799-406a06aef2d2>
13. Короленко О., Поліщук І., Кутова Н. Ефективність системи управління якістю в товарознавстві для підвищення рентабельності підприємства. // Економіка та суспільство. 2024. № 69.
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5094>

14. Терлецька Ю., Кравчук А. Управління якістю продукції у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства. // Молодий вчений. 2022. № 1 (101). <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/3173>
15. Недбайло Ю.В., Літвінова О.В. Розробка пропозицій щодо удосконалення системи управління якістю фармацевтичного підприємства АТ «Лубнифарм». // Матеріали II Міжнародної наук.-практ. конференції НФаУ, 2024. С. 210–211. <http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/32016>
16. Новойтенко І. Розробка пропозицій щодо удосконалення системи управління якістю в медичному центрі. Харків: НФаУ, 2024. 97 с.
<http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/32296>
17. Балабай Д.О. Удосконалення системи управління якістю автотранспортного виробництва. Харків: ХНАДУ, 2021. 83 с.
<https://dspace.khadi.kharkov.ua/items/ed2b8a68-d6a3-4f39-a65a-553171>
18. Васильченко М.І., Васєв П.Д. Удосконалення системи управління якістю продукції підприємства. // Матеріали II Міжнародної наук.–практ. Інтернет-конференції, 2024. С. 4647. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/16869>
19. Боковець В.В., Жук В.П. Управління якістю продукції в сучасних умовах Тези Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи», Вінниця, ВНТУ, 2025. URL
: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2024/paper/view/>
20. Русавська В.А. Удосконалення системи управління якістю продукції та послуг на основі стандартів ISO серії 9000. // Економіка та суспільство. 2024. № 69. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5556>
21. Парамонов С.В. Удосконалення системи управління якістю на підприємстві в умовах євроінтеграційних процесів. // Наукові записки Полтавської політехніки. 2024. <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/18017>
22. Ніканорова Л.В. Удосконалення системи управління якістю випробувальної лабораторії харчових продуктів відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17025. // Сумський державний університет. 2023.

<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91177>

23. Репіна І.М. Удосконалення підходів до формування системи управління якістю на фармацевтичному підприємстві. // Журнал стратегічних економічних досліджень. 2023. № 2 (13). <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24150>

24. Бабик М., Кубанов Р. Удосконалення системи управління якістю продукції будівельного підприємства. // Матеріали науково-практичної конференції КНУБА. 2023. <https://repository.knuba.edu.ua/items/57ac3c13-5b04-422b-9799-406a06aef2d2>

25. Короленко О., Поліщук І., Кутова Н. Ефективність системи управління якістю в товарознавстві для підвищення рентабельності підприємства. // Економіка та суспільство. 2024. № 69.

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5094>

26.. Терлецька Ю., Кравчук А. Управління якістю продукції у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства. // Молодий вчений. 2022. № 1 (101). <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/3173>

27. Недбайло Ю.В., Літвінова О.В. Розробка пропозицій щодо удосконалення системи управління якістю фармацевтичного підприємства АТ «Лубнифарм». // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції НФаУ. 2024.

<http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/32016>

28. Новойтенко І. Розробка пропозицій щодо удосконалення системи управління якістю в медичному центрі. // Харків: НФаУ. 2024.<http://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/32296>

29. Балабай Д.О. Удосконалення системи управління якістю автотранспортного виробництва. // Харків: ХНАДУ. 2021. <https://dspace.khadi.kharkov.ua/items/ed2b8a68-d6a3-4f39-a65a-553171c53ce2>

30. Русавська В.А. Удосконалення системи управління якістю продукції та послуг в закладах ресторанного бізнесу на основі міжнародних принципів управління якістю. // Економіка та суспільство. 2025. № 71.

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/5556/5494/>

31. Язіна В., Кучер М., Сабіров О. Сучасні аспекти управління якістю продукції та послуг підприємств готельно-ресторанного господарства. // Економіка та суспільство. 2021. № 34.
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1058>
32. Пащенко А.Р. Якість продукції як об'єкт управління на виробництві. // Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2020. <https://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/448>
33. Семчук О.П. Сучасні аспекти управління якістю товарів. // Підприємництво і торгівля. 2021. <https://journals-lute.lviv.ua/index.php/pidpr-torgi/article/view/1297>
34. Максименко В.В.. Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства. // Бізнес Інформ. 2020. https://www.business-inform.net/article/?abstract=2020_12_0_252_258&lang=ua&year=2020
35. Савуляк І.В.. Економічні проблеми якості продукції на сучасному етапі. // Науковий журнал «Проблеми сучасної техніки». 2024. <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-12-04-04>
36. Швед С.М.. Теорія та практика управління якістю в історичній ретроспективі. // Економіка та суспільство. 2021. № 34.
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/706>
37. Методичні вказівки до виконання бакалаврських кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» [Електронний ресурс] / уклад. О. О. Мороз, Т. М. Білоконь. Вінниця: ВНТУ, 2024. 55 с.

Д О Д А Т К И

Додаток А
(обов'язковий)

**ПРОТОКОЛ ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА НАЯВНІСТЬ
ТЕКСТОВИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ**

Назва роботи: Удосконалення комплексної системи управління якістю продукції

Тип роботи: БКР

(БКР, МКР)

Підрозділ кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

(кафедра, факультет (інститут), навчальна група)

Показники звіту подібності StrikePlagiarism

Оригінальність	77,28 %	Схожість	22,72 %
----------------	---------	----------	---------

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

☒

Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.

☐

Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.

☐

Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Особа, відповідальна за перевірку _____

(підпис)

Тетяна ПЛЯВОЗ

(ім'я та прізвище)

Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою StrikePlagiarism щодо роботи.

Автор роботи _____

(підпис)

Віталій ЖУК

(ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____

(підпис)

Вікторія БОКОВЕЦЬ

(ім'я та прізвище)

**Додаток Б
(довідковий)**

Підприємство ТОВ «Вінницький крупозавод» за ЄДРПОУ

Територія м. Вінниця за КОАТУУ

Форма власності колективна за КФВ

Орган державного управління за СПОДУ

Галузь переробна за ЗКГНГ

Вид економічної діяльності виробництво за КВЕД

Одиниця виміру: тис. грн. Контрольна сума

Адреса 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха, 10.

БАЛАНС
на 01 січня 2022 р.

Форма №1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
Залишкова вартість	010		1,5
Первісна вартість	011		1,5
Знос	012		
Незавершене будівництво	020	88,2	190,4
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	2041,4	2610,0
первісна вартість	031	2476,6	3338,7
Знос	032	435,2	728,7
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	1012,3	927,5
інші фінансові інвестиції	045	216,0	429,4
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	3357,9	4158,8
II. Оборотні активи			
Запаси:			

виробничі запаси	100	217,9	338,0
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120		
готова продукція	130		
Товари	140	8655,6	9926,6
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	17936,5	15463,1
первісна вартість	161	17936,5	15463,1
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
з бюджетом	170	498,3	668,6
за виданими авансами	180		
з нарахованих доходів	190		
з внутрішніх розрахунків	200	172,6	216,5
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	241,1	340,3
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	22,8	38,5
в іноземній валюті	240	0,2	27,4
Інші оборотні активи	250		
Усього за розділом II	260	27745,0	27019,8
III. Витрати майбутніх періодів	270		
Баланс	280	31102,9	31178,6

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	605,0	605,0
Пайовий капітал	310		
Додатковий капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		2159,6
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	5331,6	8661,5
Неоплачений капітал	360		

Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	5936,6	11426,1
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	1655,5	1064,5
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	21626,2	18386,2
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550	284,8	211,3
з позабюджетних платежів	560	4,9	
зі страхування	570	46,8	2,4
з оплати праці	580	73,8	88,1
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610	1474,3	
Усього за розділом IV	620	25166,3	19752,5
V. доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	31102,9	31178,6

Підприємство ТОВ «Вінницький крупозавод» за ЄДРПОУ

Територія м. Вінниця за КОАТУУ

Форма власності колективна за КФВ

Орган державного управління за СПОДУ

Галузь переробна за ЗКГНГ

Вид економічної діяльності виробництво за КВЕД

Одиниця виміру: тис. грн. Контрольна сума

Адреса 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха, 10.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за 2022 р.

Форма № 2

код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	252281,3	197501,3
Податок на додану вартість	015	42046,9	31798,6
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	210234,4	165702,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	196540,3	158767,4
Валовий:			
прибуток	050	13694,1	6935,3
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	321,0	427,9

Адміністративні витрати	070	2693,9	1730,8
Витрати на збут	080	4721,6	945,3
Інші операційні витрати	090	1669,4	695,7
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	4930,2	3991,4
збиток	105		
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130	70,9	57,3
Фінансові витрати	140	173,1	
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160	70,9	
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	4757,1	
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	1427,2	
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	3329,9	
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
прибуток	220	3329,9	
збиток	225		

II. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	571,6	
Витрати на оплату праці	240	2045,5	
Відрахування на соціальні заходи	250	755,9	
Амортизація	260	310,7	
Інші операційні витрати	270	5401,2	
Разом	280	9084,9	

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Підприємство ТОВ «Вінницький крупозавод» за ЄДРПОУ

Територія м. Вінниця за КОАТУУ

Форма власності колективна за КФВ

Орган державного управління за СПОДУ

Галузь переробна за ЗКГНГ

Вид економічної діяльності виробництво за КВЕД

Одиниця виміру: тис. грн. Контрольна сума

Адреса 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха,10.

БАЛАНС
на 01 січня 2023 р.

Форма №1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
Залишкова вартість	010	1,5	
Первісна вартість	011	1,5	
Знос	012		
Незавершене будівництво	020	190,4	12,6
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	2610,0	5184,7
первісна вартість	031	3338,7	6352,3
знос	032	728,7	1167,6
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	927,5	1327,2
інші фінансові інвестиції	045	429,4	316,0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	4158,8	6840,5
II. Оборотні активи			
Запаси:			

виробничі запаси	100	338,0	486,5
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120		3,3
готова продукція	130		
Товари	140	9926,6	8355,9
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	15463,1	18981,6
первісна вартість	161	15463,1	18981,6
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
з бюджетом	170	668,6	301,0
за виданими авансами	180		
з нарахованих доходів	190		
з внутрішніх розрахунків	200	216,5	87,6
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	340,3	345,7
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	38,5	19,9
в іноземній валюті	240	27,4	
Інші оборотні активи	250	0,8	
Усього за розділом II	260	27019,8	28581,5
III. Витрати майбутніх періодів	270		
Баланс	280	31178,6	35422,0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	605,0	605,0
Пайовий капітал	310		
Додатковий капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	2159,6	10795,6
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	8661,5	1900,5
Неоплачений капітал	360		

Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	11426,1	13301,1
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420		0,1
Усього за розділом II	430		0,1
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	1064,5	2109,4
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	18386,2	19626,0
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550	211,3	106,9
з позабюджетних платежів	560		5,9
зі страхування	570	2,4	68,0
з оплати праці	580	88,1	199,1
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610		5,5
Усього за розділом IV	620	19752,5	22120,8
V. доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	31178,6	35422,0

Підприємство ТОВ «Вінницький крупозавод» за ЄДРПОУ

Територія м. Вінниця за КОАТУУ

Форма власності колективна за КФВ

Орган державного управління за СПОДУ

Галузь переробна за ЗКГНГ

Вид економічної діяльності виробництво за КВЕД

Одиниця виміру: тис. грн. Контрольна сума

Адреса 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха,10.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за 2023 р.

Форма № 2

код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	246508,1	252281,3
Податок на додану вартість	015	40983,4	42046,9
Акцизний збір	020		
	025	579,7	
Інші вирахування з доходу	030	11084,3	
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	193860,7	210234,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	179569,3	196540,3
Валовий:			
прибуток	050	14291,4	13694,1
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	38,1	321,0

Адміністративні витрати	070	4756,7	2693,9
Витрати на збут	080	5422,6	4721,6
Інші операційні витрати	090	941,8	1669,4
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	3208,4	4930,2
збиток	105		
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130	434,0	70,9
Фінансові витрати	140	110,6	173,1
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160	432,5	70,9
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	3099,3	4757,1
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	1198,8	1427,2
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	1900,5	3322,9
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
прибуток	220	1900,5	3329,9
збиток	225		

II. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	5606,9	571,6
Витрати на оплату праці	240	2389,9	2045,5
Відрахування на соціальні заходи	250	927,1	755,9
Амортизація	260	459,8	310,7
Інші операційні витрати	270	1737,4	5401,2
Разом	280	11121,1	9084,9

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Підприємство ТОВ «Вінницький крупозавод» за ЄДРПОУ

Територія м. Вінниця за КОАТУУ

Форма власності колективна за КФВ

Орган державного управління за СПОДУ

Галузь переробна за ЗКГНГ

Вид економічної діяльності виробництво за КВЕД

Одиниця виміру: тис. грн. Контрольна сума

Адреса 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха,10.

БАЛАНС
на 01 січня 2024 р.

Форма №1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
Залишкова вартість	010		2,8
Первісна вартість	011		2,8
Знос	012		
Незавершене будівництво	020	12,6	75,5
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	5184,7	9482,0
первісна вартість	031	6352,3	11260,4
знос	032	1167,6	1778,4
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	1327,2	1357,2
інші фінансові інвестиції	045	316,0	316,0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	6840,5	11233,5
II. Оборотні активи			
Запаси:			

виробничі запаси	100	486,5	480,0
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		
незавершене виробництво	120	3,3	
готова продукція	130		
Товари	140	8355,9	8937,7
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	18981,6	22514,7
первісна вартість	161	18981,6	22514,7
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками			
з бюджетом	170	301,0	1670,5
за виданими авансами	180		
з нарахованих доходів	190		
з внутрішніх розрахунків	200	87,6	101,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	345,7	
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	19,9	21,4
в іноземній валюті	240		29,3
Інші оборотні активи	250		2,3
Усього за розділом II	260	28581,5	33757,0
III. Витрати майбутніх періодів	270		
Баланс	280	35422,0	44990,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	605,0	605,0
Пайовий капітал	310		
Додатковий капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	8951,2	11848,9
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	3099,3	
Неоплачений капітал	360		

Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380	12655,5	12453,9
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420	0,1	
Усього за розділом II	430	0,1	
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		1700,0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		4997,0
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		6697,0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	2109,4	3163,0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	20271,6	21197,7
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550	106,9	130,7
з позабюджетних платежів	560	5,9	7,1
зі страхування	570	68,0	92,3
з оплати праці	580	199,1	214,3
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		4,7
Інші поточні зобов'язання	610	5,5	1029,8
Усього за розділом IV	620	22766,4	25839,6
V. доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	35422,0	44990,5

Підприємство ТОВ «Вінницький крупозавод» за ЄДРПОУ

Територія м. Вінниця за КОАТУУ

Форма власності колективна за КФВ

Орган державного управління за СПОДУ

Галузь переробна за ЗКГНГ

Вид економічної діяльності виробництво за КВЕД

Одиниця виміру: тис. грн. Контрольна сума

Адреса 21022, Вінницька область, Вінницький район, с.м.т. Десна, вул. Стельмаха, 10.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за рік 2024 р.

Форма № 2

код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	261901,9	246508,1
Податок на додану вартість	015	41824,2	40983,4
Акцизний збір	020		
	025	162,3	579,7
Інші вирахування з доходу	030	6017,6	11084,3
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	213897,8	193860,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	197676,3	179569,3
Валовий:			
прибуток	050	16221,5	14291,4
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	70,0	38,1

Адміністративні витрати	070	3814,3	4756,7
Витрати на збут	080	11349,4	5422,6
Інші операційні витрати	090	883,2	941,8
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	244,6	3208,4
збиток	105		
Дохід від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130	201,6	434,0
Фінансові витрати	140	446,2	110,6
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		432,5
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170		3099,3
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		1198,8
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190		1900,5
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
прибуток	220	3329,9	1900,5
збиток	225		

II. Елементи операційних витрат

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	1470,8	5606,9
Витрати на оплату праці	240	3320,1	2389,9
Відрахування на соціальні заходи	250	1231,7	927,1
Амортизація	260	610,8	459,8
Інші операційні витрати	270	9413,5	1737,4
Разом	280	16046,9	11121,1

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	На звітний період	За передній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Додаток В
(обов'язковий)

Вінницький національний технічний університет
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
Кафедра підприємництва, логістики та менеджменту

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

до бакалаврської кваліфікаційної роботи

на тему:

**УДОСКОНАЛЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
ПРОДУКЦІЇ
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ВІННИЦЬКИЙ КРУПОЗАВОД»)**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи П-216
076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

Жук В.П. _____

Керівник: д.е.н., проф. каф. ПЛМ
Боковець В.В. _____

Вінниця-2025

Таблиця 1 -Класифікація показників якості продукції

Ознака класифікації	Групи показників якості продукції
1. За властивостями, що характеризуються	- показники призначення; - показники надійності; - ергономічні показники; - естетичні показники; - показники технологічності; - показники транспортабельності; - показники стандартизації й уніфікації; - патентно-правові показники; - екологічні показники; - показники безпеки; - економічні показники
2. За способом вираження	- показники, виражені у натуральних одиницях; - показники, виражені у вартісних одиницях
3. За кількістю властивостей, що характеризуються	- одиничні; - комплексні
4. За використанням для оцінювання	- базові показники; - відносні показники.
5. Залежно від стадії визначення значень показників	- прогнозовані показники; - проектні показники; - виробничі показники; - експлуатаційні показники

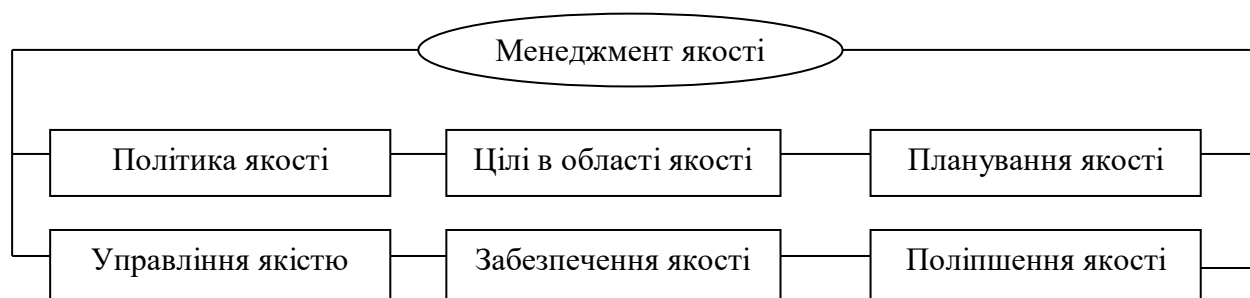


Рисунок 1 - Структурна схема менеджменту якості

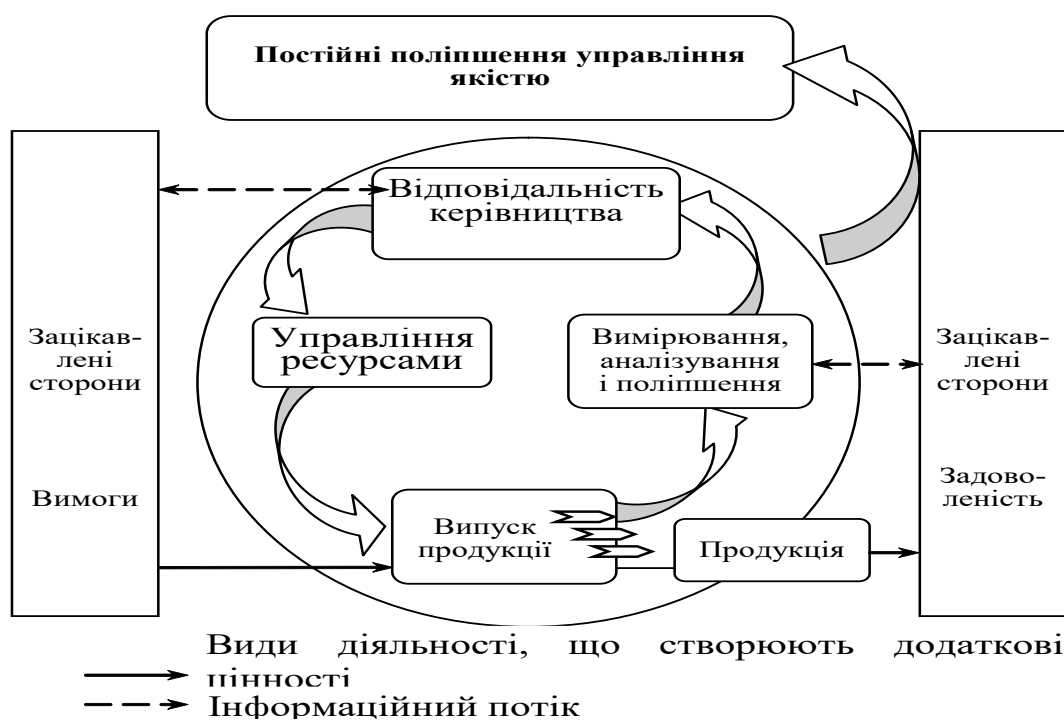


Рисунок 2- Модель системи управління якістю, в основу якої покладено процес

Таблиця 2 - Характеристика моделі системи управління якістю

№	Загальні вимоги	Характеристика
1	2	3
1.	Відповідальність керівництва	Вищий керівний склад організації повинен підтвердити свою відповідальність за формування та підтримку усвідомлення значущості дотримання вимог споживачів; розробку політики та цілей у сфері якості та планування; впровадження системи управління якістю; здійснення аналізу діяльності керівництвом; а також забезпечення необхідними ресурсами.
2.	Управління ресурсами	Це є досить новою вимогою. Організація зобов'язана ідентифікувати необхідні ресурси та вчасно їх забезпечувати для створення й підтримки системи управління якістю в ефективному стані.
3.	Випуск продукції	Процеси, які потрібні для виготовлення продукції належної якості, а також їх порядок і взаємозв'язок, мають бути чітко визначені, сплановані і реалізовані. При цьому організація повинна брати до уваги вихідні параметри для планування якості.
4.	Вимірювання, аналізування та поліпшення	Організація повинна визначити, запланувати та реалізувати процеси вимірювання, спостереження, аналізу й удосконалення, щоб гарантувати відповідність системи управління якістю, процесів та продукції встановленим вимогам.



Рисунок 3 - Організаційна структура управління ТОВ «Вінницький крупозавод»

КС УЯП забезпечує наступні процеси на ТОВ «Вінницький крупозавод»



Рисунок 4 - Процеси, які виконує КС УЯП



Рисунок 5 - «Петля якості» ТОВ «Вінницький крупозавод»



Рисунок 6 - Методи управління КС УЯП

Таблиця 3- Вихідні дані для розрахунку ефективності удосконаленої КС
УЯП

№	Показники	Одиниці виміру, рік	До покращення	Після покращення
1.	Річний випуск продукції	т	12 600	13 104
2.	Додаткові капіталовкладення пов'язанні із освоєнням нової моделі:	грн.		
	- атестація робочих мість	грн..	-	1 800
	- атестація робітників	грн.	-	1 200
	- підвищення кваліфікації працівників	грн..	-	1000
	Разом	грн.	-	4 000
3.	Собівартість круп	грн	8976,8	9200
4.	Ціна круп	грн/т	16 000	18 000

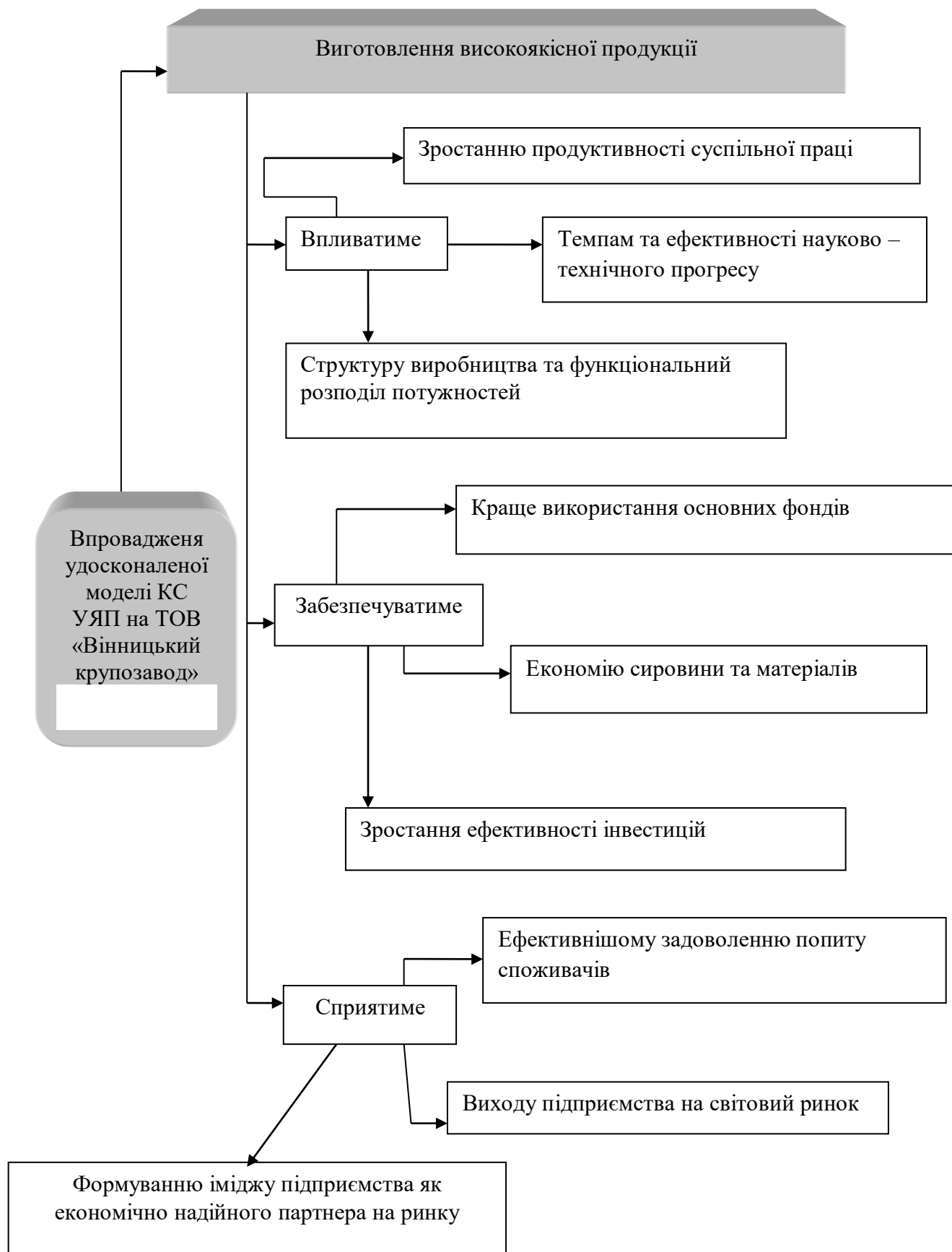


Рисунок 7- Вплив впровадження удосконаленої моделі КС УАП на ТОВ «Вінницький крупозавод»

